Freagraíocht an Ealaíontóra i gCruacheisteanna Sóisalta agus Polaitíochta Lena Linn Phéin

Seán Ó Flaithearta

Freagraíocht an Ealaíontóra i gCruacheisteanna Sóisialta agus Polaitíochta Lena Linn Phéin

Seán Ó Flaithearta

T447

COLAISTE NAISIÚNTA EALAÍNE IS DEARTHA

FREAGRAÍOCHT AN EALIONTÓRA Í gCRUACHEISTEANNA SÓISALTA AGUS POLITÍOCHTA LENA LINN FHÉIN.

TRACHTÁS A CHUR I LATHAIR GO DTÍ DÁMH I STAIR NA hEALAÍNE AGUS DEARTHA

MAR CHÉIM-IARRTHÓIREACHT

DÁMH NA SAOREALAÍONA

ROINN NA PÉINTÉIREACHTA

LE

Seán Ó' Flaithearta

Aibrean 1987.

REFERENCE ONLY
National College of Art and Design
LIBRARY

Á B H A R

	LEATHANACH
PICTIÚIRÍ	6
RÉAMHRÁ	12
CAIBIDIL 1:	16
Ealaín: Ína Ám Fhéin	
CAIBIDIL 11:	30
Múr-Ealaín Meicsiceo	
An Siondacáit	
CAIBIDIL 111:	58
George Grosz	
CAIBIDIL 1V:	82
Leon Golub	
Múr-Ealaín Uladh	
Romare Bearden	
CRÍOCH	108
FONÓTAÍ	110
LEABHARLÍOSTA	

PICTIÚIRÍ

Caibidil 11

	Leathanach
Jose Clemente Orozco	
Cataris	3I
Escuela Nacional Preparatoria	38
Hidalgo, 1937	39
La Trinchera, 1926/27	39
La Libertad, 1923/27	40
La ley y la justicia 1923/24	40
El juicio final 1923/24	42
El banquete de los Ricos 1923/24	42
Maternidad, 1923/24	43
La trinidad revolucionaria 1926/27	43
La Haelga 1926/27	38
El carneval de las ideologias	44
Las fantasmas de la Religion en alianza con el militarismo	44
David Alfara Siqueiros	
Pour une securite sociale complete en faveur de tous des Mexicains: 1952 - 54	46
La Revolution contre la dictatrure de Porfino 1957 - 1966	46
La March de Chomanite	47
Notre Image actuelle 1947	47
Tete de Cuachtemoc 1947	49
Explosion dans la ville 1935	49

Diego Rivera

	Leathanach
Creation 1922 - 23	53
Embrace and Pesanta 1923	53
Day of the Dead 1923 - 24	55
Distributing Arms 1928	55

Caibidil III

White Stave, 1918 59

Dusk, 1922 59

Riot of the insane, 1915 63

Cross Section, 1920 63

Dedicated to Oskar Panizza 65

Suburb, 1920 65

Pillars of Society, 1926 66

Far in the South beautiful Spain, 1919 66

Pleasure, 1920 70

The Pimps of Death, 1919 70

Genescene, 1922. Spring awakening, 1922. 72

Happy people, Rue Blondel 1925 72

Memory of New York 75

The guilty one remains unknown, 1917. 75

Pandemonium, 1914 76

Old Jimmy, 1916 76

Masked Ball, 1930 81

Kakimono, 1926 81

Leon Golub

Leathanach

Caibidil IV

Horsing around III, 1983 84

Leon Golub le Priosners 1, 1985 84

Interrogation III, 1980 87

Interrogation III, 1981. 87

Múr-Ealaín Uladh

Islandbawn Street. 91

Rockmore Road 91

Long Kesh 1981 92

The Sinn Fein Election 92

Blessed are those who hunger for justice 94

Gleann na Carraige 93

Sands - Connolly 93

Rockland Street 97

Cemented with Love 97

Imprisoned for Loyalty 98

Remember the Loyalist Prisoners 98

Belair Street 99

Bangor Road 99

Woodstock Road, Belfast 100

Solidarity between WOMEN in armed struggle 100

The Sinn Fein Election 101

Prepare to meet Thy God 101

ROMARE BEARDEN

The Street, 1964 105

Pittsburg Memory, 1964 105

Mysteries, 1964 106

The Dove, 1964 106

Rocket to the Moon, 1967 107

Black Manhattan, 1969 107

RÉAMHRÁ

" .... a protest against reality, either conscious or unconscious, active or passive optimistic or pessimistic, always forms part of a really creative piece of work. Every new tendency in art has begun with a rebellion" (1)

"Art, which is the most complex part of culture the most sensitive and at the same time the least protected, suffers most from the decline and decay of bourgeors society.

To find a solution to this impasse through art itself is impossible. It is a crisis which concerns all culture beginning at its economic base and ending in the highest spheres of ideology. Art can neither escape the crisis nor partition itself off. Art can not save itself. It will rot away inevitably - as Grecian art rutted beneath the ruins of a culture founded on slavery - unless present - day society is able to rebuild itself. This task is essentially revolutionary in character" (2)

Ainneoin go gceaptar go coitianta gur dhá rud é ealaín agus polaítiocht, le intionn agus dualgais ata i gcoinne go mór lena chéile, agus nach bhfuil baint ag ábhar amháin leis an ábhar éile, tá ga mór le ealaíontóir a bhionn ag deannaidh faisnéis ar an saol timpeall. Ta gá leis o thaobh na nga-dhaoine agus on ealaíontóir go pearsanta leis an chaoi ina bhfuil an saol inniú. Caithfidh an ealíntóir é/í féin a oscailt amach agus é/í a dhéanamh soghonta, rogha a dheanamh. Caitheadh siad a rá, 'Ta me anseo. Ta me dhul seasamh suas, agus níl mé dhul mo shúil a dhúnadh ar an bhfírinne'.

Tá áit ag ealaín agus Polaítíocht lena chéile mar go bhfuil do shaol ar fad ceanglaí suas le polaítíocht ar bhealach amháin nó ar bhealach eile, mar ní féidir leat do shaol a chaitheamh gan polaitíocht. Duírt Caral Andre and méid seo.

" Life is the link between Art and Politics".

Ni cheart teorainn a chuir ar ealaín atá ábhar sóisalta/polaitiocht ann, agus nuair a bhíonn an ealaín seo cúrtha isteach i range leis féin bionn easpa tuisceana ann. Nuair a bhíonn an ealaíntóir ag deannaidh an ealaín seo ní cheart a dhúaidh amach on saol. Ba cheart go mbeadh an teachtaireacht agus an teicníocht le taobh a chéile, agus tá ceann amháin ag brath ar an gceann eile.

Nil ealaíontóirí chomh soineanta agus go gceapann siad gur féidir leo gach céist sóisalta agus polaitíochta a athrú leis a gcuid oibre. Ach mar shaoránaigh, agus mar cuid den phobal, agus mar daoine; ta

National College of Art and Design
LIBRARY

céisteanna sóisalta/politíochta ag cuir isteach orthu, agus dá bhárr sin tá ar na h-ealaíontóirí rud éigin a dheannaidh.

San áiste seo tá mé ag tabhairt le chéile ealaín agus céisteanna sóisalta agus polaitíocht, agus an freagreacht atá ar an ealaiontóir rud éigin a rá. Ni raibh mé ábalta gach eláin a bhi me ag iarraidh tabhairt isteach san aiste, a thabhairt isteach, leis an easpa spáis.

Ta mé ag breathnú ar ealaíontoiri a bhí ag iarraidh rud éigin a dheannaidh lena linn fheín. Bhi suim acu san saol a bhí, nó atá, ag na gná-dhaoine, é a athrú tríd an ealaín a bhíonn siad ag deanamh. Bhí na h-ealaíontóirí seo ábalta léargas a chuir ar eachtraí coitianta agus súil fior a thabhairt ar suíomh na ngná-dhaoine.

> " I do not need to go looking for 'happenings', the absurd of the surreal, because I have seen these things out of my studio window on 125th Street" (3)

"Art makes people think and feel, focus on real life difficulty" (4)

REFERENCE ONLY

CAIBIDIL I

EALAÍN: INA ÁM FHEÍN

" I cannot divorce myself from the inequities that are around me" (1)

"Art should offer a critique of the society it rides on and through that part of its responsibility is to do so in collaboration with its audience" (2)

"Political art doesn't have to have political subject matter to have political effect so long as political awareness is a motivation" (3)

Ta ealaíontoirí timpeall an domhain ar fad agus in nEireann a bhíonn ag obair d'aonturas, agus fios acu go bhfuil siad ag deannaidh ealaín atá ag seachaint aon baint le céisteanna sóisialta, nuair ag an ám céanna tá eachtraí ag tarlú gach lá nach féidir leis an ealaíntóir a shúile agus a bhéal a dhúnadh. Nuair a bhíonn ealíntoirí ag fánacht ina thost faoi mharbhchiúnas na hoíche agus gan fiú amháin céist a chuir, agus gan a bheith ag glacadh páirt agus gan freagracht a thógáil tríd a gcúid oibre fhéin?

Ach ró-mhinic bíonn ealaín ann ar mhaithe leis an ealaín. Scaipeann se seo smaointe neamhspéisiúil meargánta, pearsanta. Ní féidir léis an ealaíontóir é fhéin a scartha agus tarraingt amach as forbairt sóisialta, céisteanna sóisialta, agus coimhlint an íosaicme. Nuair a bhíonn ealaíontoirí neamhspleach, taobh thuas nó ar an taobh líne, bionn se ag tógáil páirt, dá bhárr sin bionn sé ag tógáil taobh éigin, agus go minic is e taobh na n-uaisle nó na h-uasaicme é. Is iad na daoine ata inánn an airgead a chaith, agus bionn ealaíontoirí ag iarraidh an maragadh sin a shású.

> "Most art today are like cheap novels consist of ingredients that are formally pre-selected and pre-directed, if not pre-digested without succeeding in creating a form suited to their ideology"

Ni féidir léis an ealaíontoir cúrsaí coitianta na ngnáthdhaoine a insint nuair a bhíonn se feinspéiseach agus meargánta. Ar bun an pointe seo, tá an cuid is mó den ealaín, i láthair na h-uaire, deanta ag ealaíontoirí nach bhfuil suim dá laghad acu, ach amháin san t-airgead a dheannaidh.

Dá bhárr sin bíonn an obair a bhionn deanta acu iompaí ó na gnáthdhaoine go dti na mórluacha ealaín. Tugann siad cúl ar fáthanna fírinneach an ealaíontóra.

An ealaíontóir místuama, foirmiúil atá ag tógail isteach cé chó mór agus atá a chuid lucht éisteachta, is féidir léis oibriú dhá bhealach: Mar Shampla, aon ealaíontóir atá lucht éisteachta beag aige (Ó milliún i radio go dtí cúigear if bhfílíocht) breanntar air mar ealaíontóir daíríre, agus aon ealaíontoir atá scarrtha amach ó formhór na ndaoine, breanntar air mar meigleamáineach.

Bíonn na daoine gairmiúla cultúrtha ag tabhairt áire do na daoine ata airgead acu is é a mhian a bheith fréamhaí agus an pobal a cheangal suas, ó bun go barr i mála aesteitiuil amháin, agus é a thabhairt doibh nuair a bhíonn se ordáithe acu. Is cuma leo seo céard a ceard a thárlas ach go mbeidh áird tógtha oraibh, agus go mbeidh brabach deas acu as. Ní ceart go mbeadh an oiread sin cumhachtrialachas ag na doine seo nuair a bhíonn céist ealaín, polaitíocht, agus gná saol ó la go lá. Sin é ceann de na fáthanna nach bhfuil ealaín maith ag teacht amach as Éireann. Le cupla bliain anuas tá daoine ag troid ar ais, agus ag deannaidh ealaín atá freagracht shóisalta ag baint leis.

> " Most art collectors today are also dealers who sell as well as buy - what better way to prove that you understand a subject than to make money out of it. Money is also the yardstick applied to the art critic" (5)

Níl aon suim ag na daoine gairmiúla cultúrtha seo ar an toradh a bhíonn san obair. Mar go bhfuil nios mo suim acu san eolas. Cén obair ata siad inánn a dhíol, agus is féidir an rud céanns seo a chuir i leith go leor de na h-ealaíontóirí.

" Angry young artists are welcome, institutionally indespensable so long as they rage within the recognised modes" (6)

San ám seo ní cheart go mbeadh an ealaíontoirí troid léis an ábhar; péint, cloch, adhmad agus srl. Ach ba cheart dóibh dul i ngleic smaointe, céisteanna, Sóisialta. Ba cheart dó breathnú thart timpeall air fhéin agus rudaí a bhíonn suim aige ann, iad a chuir síos gan eagla. Ní cheart go mbeadh ealaíontoirí ag deanamh "obair ealaíne" mar ba cheart to mbeadh sé sin básaí fadó. Ba cheart dó a bheidh ag stáidear agus ag tógail obair ón gcuideachta.

Ba cheart go mbeadh an ealaíontoir ag obair ina ám fhéin, sin é le rá, go mbeadh a chuid smaointe tógtha as eachtraí atá ag tarlú anois in n'áit a bheith ag deannaidh rud éigin a bhí déanta míle uair roimhe seo. Le rud éigin úsáideach a dheannaidh ina shaol fhéin ba cheart den ealaíontóir a bheith spreagaí le rudaí thart timpeall air ina ám fhéin. Tóg mar shampla George Grosz agus an obair a bhi se ag deannaidh sna fichidí agus tríochaídí. Bhí Grosz ag úsaid an ám a bhí sé ann agus an saol salach, breán a bhí timpeall air ina chuid oibre. Ní raibh aon suim aige í stíl nó í bhfaisean agus ní raibh aon eagla ar Grosz céisteanna sóisialta a chuir. Bhí sé ag caitheamh scáile ar na daoine agus an saol a bhi san Ghearmáin ina ám fhéin.

Phioc mé George Grosz mar ba ealaíontóir dílis a bhí ann agus lean sé an cás a bhi leagtha amach aige dó fhéin, agus ní raibh aon eagla air a ealaín a dheannaidh.

> " Grosz wants to become a German Hogarth deliberately realistic and didactic . Art for art's sake, does not interest him at all. Grosz argues that art as such is unnatural, a disease, and the artist a man possessed. Mankind can do without art. He loathes painting and the pointlesness of painting as practised so far" (7)

Bíonn go leor ealaiontóirí éagsúla ag deannaidh ealaíne atá ar an bhóthar ceart. Rinne siad ealaín réabhlóideach, - í gcoinne an cogadh Vietnam, i gcoinne ciníochais, ó thaobh feimíneachais agus srl. Ach an rud is tábhachtaí faoi an ealaín seo ar fad ná go raibh rud eigin le rá aige leis na gnáthdhaoine mar go raibh na ceisteanna seo ag baint le gach duine. Ach nuair a bhíonn na pictiúirí réabhlóideacha seo a bheadh ar thaispeáint le taobh 'Ard Ealaín' agus iad a díol san áiléar poiblí, agus ag buachtail praghsanna sin é an uair a bhíonn rud eigin mí-cheart. Mar nach raibh an ealaín ag dul go dtí na daoine a bhí se déanta dóibh.

Níl mé ag rá go bhfuil na h-ealaíontóirí seo mé-cheart léis an iarracht seo, no mídhílis, agus níl mé ag rá go raibh na teachtaireachtaí a bhí siad ag tabhairt go dona, ach bhí an obair/teachtaireachtaí tógtha suas ag an cuideachta caiteoir mar ceann de na h-ornáidí. Sin é an áit a bhí an teachtaireacht sáinnithe. An teachtaireacht brea a thug an "Guernica", a spreag Picasso an pictiúir a phéintáil, agus fíos thart an domhain ar fad air, níl sa bpictiúr sin anois ach "Masterpiece of Art".

Leis an Guernica san "Museum of Modern Art" i Nua Eabhrac, níor thug sé mórán cabhair den obair ar fad a bhí ealaíntóirí ag deannaidh faoin gcogadh agus an sléacht i Vietnam. Mar nach pictiúir poluitiúil a bhí i Guernica níos mú ach "Ard Ealáin", agus ní féidir le "Ard Ealaín" an teachtaireacht céanna a thabhairt is a bhionn ag pictiúir poluitiúil. Níl ann níos mó ach eifinn aestéitiúil. Ní arm poluitiúil/sóisalta a bhí ann níos mú ach pictiúir glóirithe ar son leas na n-úisle. Tugann sé air ais arís mé go dtí George Grosz agus an rud a dúirt se faoi Ciúbachas.

> "That Cubist guiter had always been Grosz's bete noir and a symbol of art for art sake" (8)

Níl i Guernica níos mú ach rud, ábhar, déanta le brabach a dheannaidh. Is earra cultúrtha é, seilbh, maoin phearsanta, oidhreachta é anois ag brath go hiomlán ar an stocmhalartán agus an margadh.

Ba cheart go mbeadh an ealaíontóir inánn léargas a chuir ar eachtraí coitianta agus súil fíor a thabhairt ar suíomh an duine. Ó gach fulaingt an ghnáth dhuine teastaíonn gníomh cruthaitheach, mar shampla nuair a tharleodh's eachtra éigin a bhíonn baint ag saol daoine leis, mar cogadh a fheiceáil ón taobh istigh, sin é an uair atá an tealaiontóir fíor dó fhéin agus dílís don ábhar. Ach nuair a thagan sí/sé céim taobh amuigh den eachtra - cuireann sé seo ceist ar cé chomh dílís ata sí/sé.

Tríd stair na h-Ealaíne, agus níl mé ag iarraidh aiste a scriobh faoi stair na h-ealaíne anseo. Tháinig go leor cineál stíl agus ealaín ag cuir i n-aghaidh an saol tionscail, agus ag an ám bhi suim acu i gceisteanna

sóisalta/polítiochta. "Expressionism, dada, surrealism, lyric abstraction agus action painting." Dhiúltaigh na scoileanna seo ar fad leis an rud a bhi ag tarlú ag an ám. Tharraing siad ar fad ar ais le go mbeadh siad ábalta an saol a fheiceál ar bhealach nua dóibh fhéin.

Caithfear "Expressionism" agus gach stíl eile a fheiceál ina ám fhéin Na blianta ag teacht suas go dtí an chéad Cogadh Domhanda, theaspáin Max Beckmann, Otto Dix agus George Grosz agus go leor ealaíontoírí eile céard a bhí ag tarlú san Gearmáin ag an ám sin. Fuair na mna agus fir scoite guth ar an eagla a bhí orthú faoi theicneolaíocht, an Rialtas agus an sléacht úafásach a bhí ag tarlú san cogadh. Bhí an ainrinlaí seo fuasclaithe ach bhí buartha orthú faoi "bás Dé" mar a deir Nietzche; bhí siad ag iarraidh a bheidh mar aon leis an gnáth dhuine, dream uiriseal, an bocht, agus an prólataireacht a bhí ag máirseáil le athrú a chuir i bhfeidhm. Chaith siad droim a iompú leis an airgead mór a bhí le déannaidh, agus an uaigneas rómánsach on am fadó. Bhí siad spreagtha tar éis críoch an chogaidh mhóir agus na rudaí a dhiultaigh siad, thóg siad orthu fhéin cuir i gcoinne na n-ealaintóirí innealtoirí an Bauhaus. Rugadh ealaín an chéad seo in Dessau agus i Weimar. Ach bhí go leor de Phéintéirí an Bauhaus mar péinteirí tacas ainrialaí. Ní raibh fíos ach ag Moholy - Nagy agus bfhéidir Albers go raibh ealaín nua ann, ag tabhairt breith do ailtireacht nua.

Dhiúltaigh 'dada' le gach rud. D'fhág an cogadh i 1914 - 18 a mharc agus an bás. Tar éis an Dara Cogadh Domhanda dúirt Brasillach le éadóchas:

"We have nothing left, but the black flag and our friends".

Is í an freagra ceanna beagnach a bhí ag dadaist . Ansin tháinig "surrenlist" tar éis scrios "dadaist" ag iarraidh creidimh nua ealaín a chuir ar bun le insporóid ó Gustave Moreau agus Hieronymus Bosch, Trotsky agus Freud. Ach níor rinne "surrealism" aon iarracht ceisteanna sóiialta a úsáid ina chuid oibre. Bhí suim acu in draíocht, brionglóid agus céadfaí atá trí-chéile.

Tá muid ag feiceál fós múisc an chéad seo san ealaín. Bhí cuid is mú den ealaín seo as dáta ach bhí cuid eile den ealaín an chéid seo ag breathnú go dtí na blianta a bhí le teacht. Dúirt muid go thosaigh ealaín an chéid seo in Dessan agus Weimer leis an mBauhaus, ach tharla sé freisin ag an ám céanna san Iodáil le Futurionn le De stijil san Ollainn le Constructivism sa Rúis, agus san Fhraince le Delaunay agus Leger. Tnútha na gluaiseachtaí seo ar fad go dtí foirmiúlachas na filíochta na teicneolaíochta agus cruthú go ealaín a bheadh mar thimpeallacht ag gach duine gach nóiméad dá saol, ealaín a mbeadh sa gcomharsannacht agus gan fhios acu faoi. Cheap siad gurbh é seo an taon bhealach a mbeadh ealaín sa gcuideachta ceart - go mbeadh sé gach áit. Go mbeadh sé mar oiriúnú daoine.

Ach thug an suim mhór seo i dteicneolaíocht go dtí Faisisteachas muid. Tharla sé seo do Marinetti: a chuaigh go dtí forchás an inill go dtí forchas an lámh láidir.

Tar éis an dara cogadh daomhanda, tháinig 'Lyric abstraction' as an Eoraip, 'action painting' ó na Stait Aontaithe mar cúlú ón saol taobh amuigh don ealaiontóir. Bhí sé ag imeacht ón domhain seachtrach go dtí a inmheanacht fhéin, bhí siad ag insint a scéal féin agus aon rud eile a bhain leo féin go pearsanta.

Ansin tháining "Neo-dada, New Realism and Pop Art". Ach ní diúltú iomlán a bhí san ealaín seo mar a bhí i "dada". Thosaigh na h-ealaíona seo ar fad i bpáirt seasamh ar taobh ceisteanna "sociopolotical" ach d'iompáigh siad amach mar shampla maith diúltú a bhí úsáidithe agus tógtha ag an gcuideachta cuitéoir. Fiú amháin na h-ealiontoirí a bhí míchuibheasach ag seasamh ar taobh ceisteanna sóisalta mar Arman, Cesar agus Martial Raysse chriochnaigh siad suas san Hôtel Matigon i bailiúchán M. Pompidou. Chonaic Marcel Duchamp cuid is mú de chuid "anti works" a theilgean i chré-umha agus tháinig siad mar obair meabhraitheach. San feichú aois suas go dtí seo bhí nios mó ám ag Marcel Duchamp glacadh a fháil i gcomparáid le Rauschenberg nó Terry Atkinson, ach tá sé fáighte acu sin freisin, agus go leor daoine eile nach iad.

Má tá ealaín no ealiontóirí ag iarraidh a bheidh éifeachtach ag cuir ina aghaidh, agus ceisteanna a chuir le iombualadh seasamhach caith sí/sé imeacht ó chúngu péintáil tacais, agus ó bheith mar maisinchán balla don cúpla duine atá an suim agus an tairgead acu le e a cheannacht. Níl againn ach breathnú ar an méid airgid a íocadh ar "Sunflowers" le Van Gogh le gairid. Oibreann na péintáil bolscaireach polaitiúil ar balla taogh tí ar fad san Cúba. Ach tagann an obair seo ó córas sóisialta Cúba, agus seo í an fáscadh a thógann sé. Is í an teanga ceanna

atá ag Fidel Castro agus ag na h-oibrithe san gcathair nó ar an talamh. Tharla an rud céanna in Aontacht na bPoblacht Soiveideach Sóisalta direach tar éis an Reabhlóid Deireach Fómhair. Go háirire na trein bolscaireacht a bhi cludaithe ar fad le péintáil reabhlóideach nó timpeallachtaí a bhi ar ballaí na monarchán.

Ar an lámh eile an réalachas sóisialta a tháinig tar éis an ealaín a bhí a cuir ceisteanna , ba teacht ar áis go dtí ealain foirmiulach na Meánaicme é. Tháinig an stáit sóisialta seo go dtí an tuairim gur cheart ealaín a bheidh ag na daoine agus thosaigh siad ag cuir colúnaí marmoir gach áit. Tháinig siad go dtí an tuairim

"People had a right to the pompous art of the aristocracy"

Chuir siad ealain san fhobhealach faoi thalamh le go mbeadh sé le feiceál ag an lucht oibre. Thug an stáit ealaín na meánaicme dóibh i griangrafanna déanta suas mar péintáil tacais. Choiméad an tSóiveid cumannachas smaointe an-ard agus an meánaicme san ealáin. Sna tiortha caipitlí bhí réalachas sóisialta mar ealaín agóid, mar thóg sé fhéin duáilce na caipitlí a nochtú. Ach sna tíreacha sóisialta thóg an réalachas sóisialta an taobh eile ag teaspáint snáilce an chuideachta sin. Choinneadh an dhá thaobh a samhlaíocht fhéin, agus choinnigh sé seo é mar earraí le luach and le cuir i n-iarsmalann. Chuaigh an slua cumannachais thar an ealaín ina nduine is ina nduine mar a bheadh "Masterpieces" ann, agus mar a bhí siad ag deannaidh roimhe sin le samhail bheannaithe.

Seo súiomh a bhí ann fada ó ealaín sóisialta mar a bhí sna tíreachaí caipitlí. An t-aon áit a tháinig aon chineál daonlathach ná, nach le aon duine na "Masterpieces" seo. Ar bhealach amháin bhí an ealáin n'áisiuntach. Ach tá fhíos againn fhéin, an difriocht idir náisiunú agus sóisialú chomh mór is an difriocht idir bainisteoireacht oifigeach agus bainisteoireach oibrí.

Ní thágann na tireachaí cumannachais ealaín mar saothar fiúntach, agus dá bhárr sin bionn amhras orthú faoi. Deánann siad gach rud le saoirse a bhaint ón ealáin, agus é a chuir i seiribhis an stáit agus an páirtí Chréid Jdanor dá mbeadh saoirse tugtha den ealaín bhrisfeadh sé comhdhéanamh na tíortha cumannachas. Tabhaireann sé seo ann úmhas den ealaín agus tabhaireann sé níos mú cumas di na áta aice ó cheart.

Ar an lámh eile thógann caipitleachas, ealaíne mar saothar fiúntach, agus ligeann sé cead dóibh aon rud is maith leo féin a dheanamh mar tá fíos acu gur féidir le ealaín i gconaí maireachtáil, is cuma ceard a tharlás. Tá ceann go na "Lyric abstractionists" is fearr Pierre Sonlagers, tocaí suas ag an cuideachta caiteóir san Stáit Aontaithe, agus ag an Pairtí cumannach. Sa seachtain ceanna mar a déir na páipéirí bhi taipéis curtha ar balla ina raibh an Páirtí Cumannach ag teacht le chéile, bhí M. Georges Pompidon ag crochú pictiúirí a bhi déanta ag an ealaointóir céanna ina oifig. Bhi bailitheoirí as na Stáit Aontaithe ó gach taobh ag ceanncht a chuid obair, fiú amhain gur é a rinne postaer ag ionsaí na Stáit Aontaithe faoin gcogadh i Vietnam.

Rinne an "Art Workers collection" póstaer i 1969 faoin sléacht i My Lai i Vietnam. Ba comhiarracht é agus scaipiú thart an domhain ar fad é. Seo ealaiontoiri as Nua Eabhrac a bhi ag cuir an ceist.

"Q: AND BABIES? A: AND BABIES"

Tugú amach an postaer saor in aisce ar an sráid do gach dune. Ba iarracht mhaith é seo ealaín a thabhairt amach as na iarsmalann agus na áilear, agus é a thabhairt isteach i saol na ngnáth dhaoine.

Tagann muid timpeall ar ealaín atá ceapaithe a bheidh ag cuir ceisteanna, ach nach bhfuil é seo a dheanamh. Úsaideann siad modhanna clisiunacht agus da bharr sin caillionn siad an ciontaíodh agus riachtanas é a dheanamh. Ón bpointe seo is féidir a rá go dtiteann gach obair ealaíne rebhloideach isteach san poill seo. Is féidir a rá fresisin gur obair polaitiúil é rud amháin agus obair cruthaiocht ealaíonta rud eile, agus nuair a bhionn ealaiontoirí ag iarraidh tuilleadh a bheidh ina chuid obair go bhfuil sé ag cuir clúdach ar easpa fionnachtain ealaíonta? Níl sé seo fíor mar go bhfuil go leor ealaiontoirí san domhain inniú atá ábalta ón taobh teicniúl di, agus is cuma cé chomh teoranta is atá ealaín inniú, caith sé a bheidh usáidithe le seirbhis an cheart agus an fhirinne.

"For me there can be no art revolution that is separate from a science revolution, a political revolution, an educational revolution, a drug revolution, a sex revolution and a personal revolution" (9)

Tá sé an-deacair ealaín reabhlóideach a shainmhiniú go croinn mar go bhfuil go leor éiginnteacht leis, agus go mbhíonn se plúchtaí ag deacroí aibhéiseach. Dearbhaionn sé ciontaíodh, rotha, agus tuiscint faoi an páirt atá ag an ealiontóirí san comhsheilbh nach bhfuil aon suim na baint ag go leor leis. Cén ceisteanna eile a thagann isteach ann thairis éiginnteach? Nach bhfuil bréagnu idir áifeacht agus sásamh ealaíochta? Nach ceart go mbeadh fainic ar an ealiontoirí faoi a bheidh sháinnigh idir "modh" éasca an lámh nó an "samhlaiocht" don neamh-athchóiriú an stíl go ábhar, go aimhréidhe meicniúil agus acra ealaíochta a baineann an aird uaidh, agus a ládar fealltach san brí gníomhaíocht intinneach? Ar déire is é an bréagnú idir ábhar na healaíne agus an cruthú, ata i lár gach tomhas ealaíonta a bhíonn ag iarraidh aontacht a dheanamh idir an dá eascairdeas úd.

REFERENCE
ONLY

CAIBIDIL II

MUR-EALAÍN MEICSICEO

CATARIS.

MÚR - EALAÍN MEICSICEO

" The highest, most logical, purest and most powerful type of painting is mural painting. It is also the most disinterested as it cannot be converted into an object of personal gain, nor can it be concealed for the benefit of a few privileged people. It is for the people. It is for everybody" (1)

Dúirt Jose'Clemente Orozco é seo cúpla bliain tar éis cogadh reabhlóide i Meicsiceo nuair a raibh múr-ealaín ag scaipeadh thart an Meisiceo ar fad le cabhair an "tres grandes" (an triúr mór) Orozco, Diego Rivera agus David Alfaro Sigueros.

Thaispeán múr-ealaíne Meicsiceo é fhéin nuair a tháinig na "tres grandeS" le cheile - bhí amharc Réabhloideach san ealaíne agus saol sóisialta acu - thosaigh siad ag péintail stair agus saol na ndaoine faoi scáth an Rialtas nua. Ach sa piosadh seo níl mé ach ag tabhairt aird ar na múrmhaisiú a bhí déanta san Escuela Nacional Preparatoria mar gheall ar an spás atá againn anseo.

Is oibreacha poiblí iad na múr-ealáine agus tá teanga sóisalta difriocht aige lena stíl-chruth fhéin aige.

"It, therefore, bacame our prime object to further the development of the Mexican revolution through the platform of our art" (2)

Thóg an Reabhlóid meicsiceach agus an ealaín seo treor naisiúnachas, i gcoinne leis an aithriseoireacht ar an gcultúr Eorpach faoi chóras Porfinio Diaz. Faoi choimirce an Rialtas bhí múr-ealaín mar pháirt den chlár oideachais a bhi direaí go dtí an tuaithe nach raibh aird ar bith suas go dtí seo, agus an cathair le oiliúnach a thabhairt go na daoine tríd an Réabhlóid. Thosaigh na h-ealiontóirí ag teagasc idéi agus stair Réabhloid 1920, agus an troid le saoirse suas go dtí sin agus ag ardú agus glóiriú dúchas Meicsiceo, a bhí curtha faoi chois agus drochcháil air on séu aois déag. Ní amháin go raibh suíomh Meicsiceo nua-aoiseach Spáineach, ach ba comhcheangal dhá dream daoine a bhí ann. Ní amháin go raibh dearcadh naisiúnta ag na h-ealaiontoirí ach ba shoisialaí cleachaí no cumannaí a bhi iontú agus bhí siad frithfharsistreach, frithimpiriúlaí, agus frithmíleatach. Bhí siad ag iarraidh a gcuid ealaíne a bheidh poiblí do gach duine.

> " available to the masses of people rather than the private properly of wealthy collectors" (3)

Tá airteagal na múr-ealaíne ráithe go geal san fhógra a chuir an "Syndicate of Revolutionary Painters, Sculptors and Engravers" amach i Meicisceo sa mbliain 1923. Bá gníomh nua é don ealiontoirí teacht le chéile le iad fhéin a eagrú nó cumann a chur ar bun mar cearchumann le dul ag obair i dteannta a chéile. Ba dearcadh nua é seo san ealaín ag an ám seo (1923). Chonaic siad an ealaiontóir mar "oibrí cultúrthA" tharis mar duine aonar. Ach an cheist is mú nuair a bhionn duine ag féachaint ar an bhforógra, ná an toradh a bhí ar an cruth agus líon an

obair a bhí déanta faoin treorú seo. Ba doiciméad ardaidhmeannach an fógra seo, ach má chaith sé aon scáilí ar an obair caith muid breathnú ar an luch leanúna agus comparáid idir an obair ealaíonta agus an beart, nuair a tháinig sé amach ar dtús ar an stráid agus ar cuaille guthán i mbaile mór Mheicsiceo.

SIONDACÁIT

D'foilsidh an priomh-Rúnaí David Alfaro Siqueiros an forógra mar briseadh amach ealaíonta agus polaitíocht/síosalta, agus bhí sé sínithe ag go leor de na daoine a bhí baint acu leis an eagraíocht. Ba é an chéad forógra teoiriciúil a chuir an ghluaiseacht amach. An chead rud a bhí an forógra seo le deanamh na labhairt leis an slua "native races, humiliated for many centuries", le na saighdiúirí "made into hangmen by their supervisors" leis an lucht oibrí agus lucht na tuaithe "subjugated by tyrants" agus le lucht na h-Intleachta "who do not flatter the bourgeoisie". Nuair a chuir siad i n-úil go gach duine go raibh an córas a bhí bunaithe ar éagóir turcanta thart, bhi siad ag caint faoi "socializing artistic expression" agus "completely abolishing individualish, which is bourgeoisie!" Dúirt an forógra an méid seo a leanas.

> "We repudiate all easel painting and every kind of art favoured by ultra - intellectual circles, because it is aristocratic, and we praise monumental art in all its forms, because it is public property. In view of the fact that we are going through a process of transition from a decrepit order into a new one, we declare that creators of beauty must put their efforts towards the production of ideological works of art for the people, and appeal of all art - at present the expression of personal satisfaction - should be universal; our aim should be art of education and of conflict" (The Sandicate) (4)

Tar éis an forógra a bheidh foilsíthe, stop múr-ealaín ó bheidh neamhchroinn, agus gan díriú. Tháining an fánacht fáda le saoirse go dtí tóir le rud éigin a dheanamh bunaíthe ar idéalachas chomh mór is a bhí sé bunaithe ar bunchúis ealointa. Stop múr-ealaín ó bheidh mar bealach amháin le péintáil go dtí stíl péintáil Meicsiceach.

Bliain amháin tar éis seo (1924) thosaigh go leor den na péinteirí a bhí ag glacadh páirt san ngluiseacht múr-ealaíne ag foilsiú páipéar - EL MACHETE - agus dúirt siad gurbh páipear Reabhlóideach agus míleata a bhí ann.

Is féidir a rá go raibh an chéad chuid den na múr-ealaine meicsiceach, daonnachtach, agus eisdirítheoir. Bhi cumhacht ag Jose'Vasconcelos Bergsonian le fáscadh somhún-laithe. Rinne Diego Rivera obair ealaín eipiciúil fileata agus obair Jose' Clemente Orozco a bhi ag tabhairt cuntas, agus ag cur síos ar Reabhlóid, agus cáineadh an eáglais agus an saibhreas a bhí siad ar fad ag deanamh ag an ám seo.

Tháinig an dara splanc idéaleachais Reabhlóidigh nuair a theip ar an chéad Rialtas. Tá sé le feiceál in obair a rinne Orozco tar éis na múr-ealaíne a bhi deanta san Preparatoria i 1926, agus i gcuid obair Rivera san Palacio Nacional agus níos dearfa i múrach David A. Siqueiros a bhí déanta aige i Los Angeles i 1932, " Portrait of Mexico today" nó "Delivery of Mexican Bourgeoisie that emerged from the Revolution into the hands of Imperialism.

Ghlac ealaíontoirí agus intleachtaí páirt díreach san Reabhlóid ach amháin Diego Rivera a chaith na bliainta idir 1907 agus 1921 in Eoraip.

Na daoine a thosaigh an gluiseadh múrmach Dr. Atl (Gerardo Murillio). David A. Siquerios , agus cuid eile freisin, bhí siad páirteach san tróid. Nuair a raibh na h-ealaiontoirí páirteach san tróid, tháinig sé tríd san obair, daoine mar Orozco agus Siqueiros, bhí obair dhifríoch ar fad ag Rivera mar nach raibh aon pháirt aige leis an gcogadh. Ba cheart an ceist a chuir, an raibh soirbhríochas agus ídealachas Rivera ag teacht ón ám a chaith sé in Eoraip. Nuair a dhéanamm tú comparáid le doirbhíochas leirmheastach Orozco agus foréigneach in obair.

Siquerios: Ar an lámh eile de, bhí intleachtaí Meicsiceo ag rá, go raibh suíomh difríocht ag Octavio Paz chomh fada a bhí fíos ag an Stáit Aontaithe cé a bhí ag cuir comhairle taobh amuigh den Rialtas le léirmheastoireacht. Is é suíomh intleachtaí Meicsiceo suas go dtí an lá inniú na obair polaitiúil go háithaire i gcas Jose' Vasconcelos. Nuair a tháinig Inheachtai agus ealiontoirí le chéile i Rannpháirtíocht polaitiúil faoi bheartas ar an gcéim is airde, thug sé ealáin agus polaitíocht le chéile den chéad uair, agus nach raibh aon amharc ar na tireachaí caipitlíoch, agus bhí baint díreach ag an múr-ealaíne le na ceisteanna sóisalta is tábhachtaí ag an ám. Tá sé curtha in iúl san troid a bhí ag h-ealaíontóirí go pearsanta idir obair phearsanta nó obair shóisalta san Nueva Presencia.

Le fáil amach cé chomh mór a raibh prionsabail na réabhlóide sna múrach a bhí deanta san Escuela Nacional Preparatoria caith muid féachaint ar an obair. An chéad múrach a rinne Diego Rivera, Cruthaíocht, déanta san Halla Eisteachta Bolívat san Escuela Nacional Preparatoria i 1922, bhí sé daite go sabhair mar "Italo - Byzantine", agus bhí treitheach crúbach tríd a bhí fada ón meid a bhi scriobhtha acu san fhorógra siondacáit leis an leath-diaganta agus leath-fealsúnach. Bhí sé cúpla bliain ó bhí Rivera inánn an

La Haelga 1926/27

Escuela Nacional Preparatoria

Hidalgo, 1937

La Trinchera, 1926/27

La Libertad, 1923/27

La ley y la justicia 1923/24

méid a bhí scriobhtha san forógra a thaispeant ina chuid obair san múr-ealaíne i Secretaría de Educator Publica (1923-1928) agus in Escuela Nacional de Aricultura i Chapings (1925-1927). Bhí an t-ábhar athraithe agus bhí a stíl agus an cheardaiocht ag feabhsú. Sna múrach seo bhí Rivera ag dul ar ais go dtí an ám roimh an Reabhlóid agus mí-úsaid an oibrí agus an gná-dhuine. San obair seo freisin bhí sé ag breathnú go dtí an ám atá le teacht agus na h-athraithe a bhí le teacht i dáileadh maoine agus talamh, agus múineadh na ndaoine go léir. An chéad mhúrach a rinne Jose' Clemente Orozco san Escuela Nacional Preparatoria faoi thuairim laidir.

> "A painter who works within the Italian tradition of the fifteenth and sixteenth century can be even more "Nationalist" than some other artist tickled silly at the sight of our Mexican pots and pans". (Bhí sé ag ionsai Rivera anseo) (5)

Ni raibh aon ám ag Orozco le béaloideas agus d'fhán sé sin leis gán a shaol. Ach ní cheart é seo a mheasca suas le frithnáisiúnachas. Fiú amháin go raibh beagán den stíl Íodalach san múrach "Maithreachas". Ba naisiúnach an-láidir é Orozco agus tá sé seo le feiceál ina chuid obair "An Tríonoid" "An Stailc", (Destruction of the Old Order and Cortes) agus "Malinche" agus bhí sé difríocht go aon duine eile. Thaispeáin siad meascadh idír íolbhriseadh agus díchreideamh. Na múrmach ar an log staighre ar an ábhar

> "The virgin of the his panic - American world accepts neither of the prevailing vies of the conquest: that of the hispanistic who glorified Spain's cryilizing contributions to a barbaric blood-drenched world without mentioning the bloody conquest itself nor that of the indigenistic (mar Rivera), who conceived of an

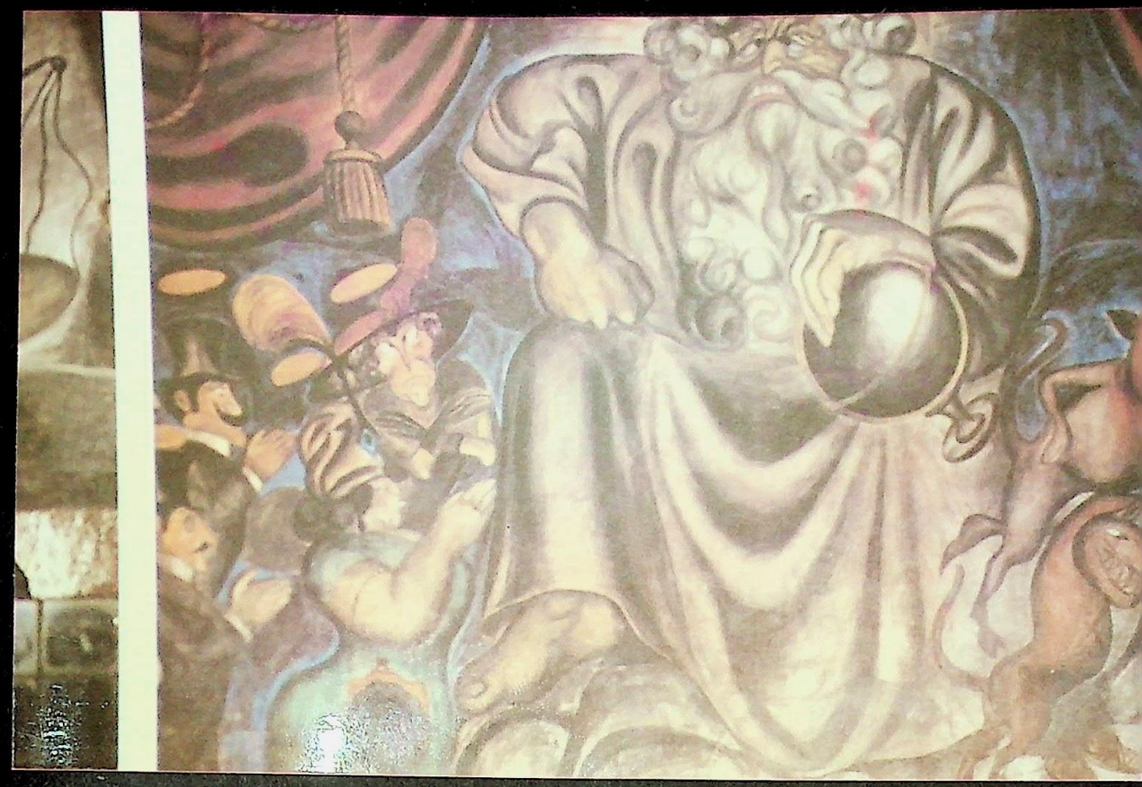

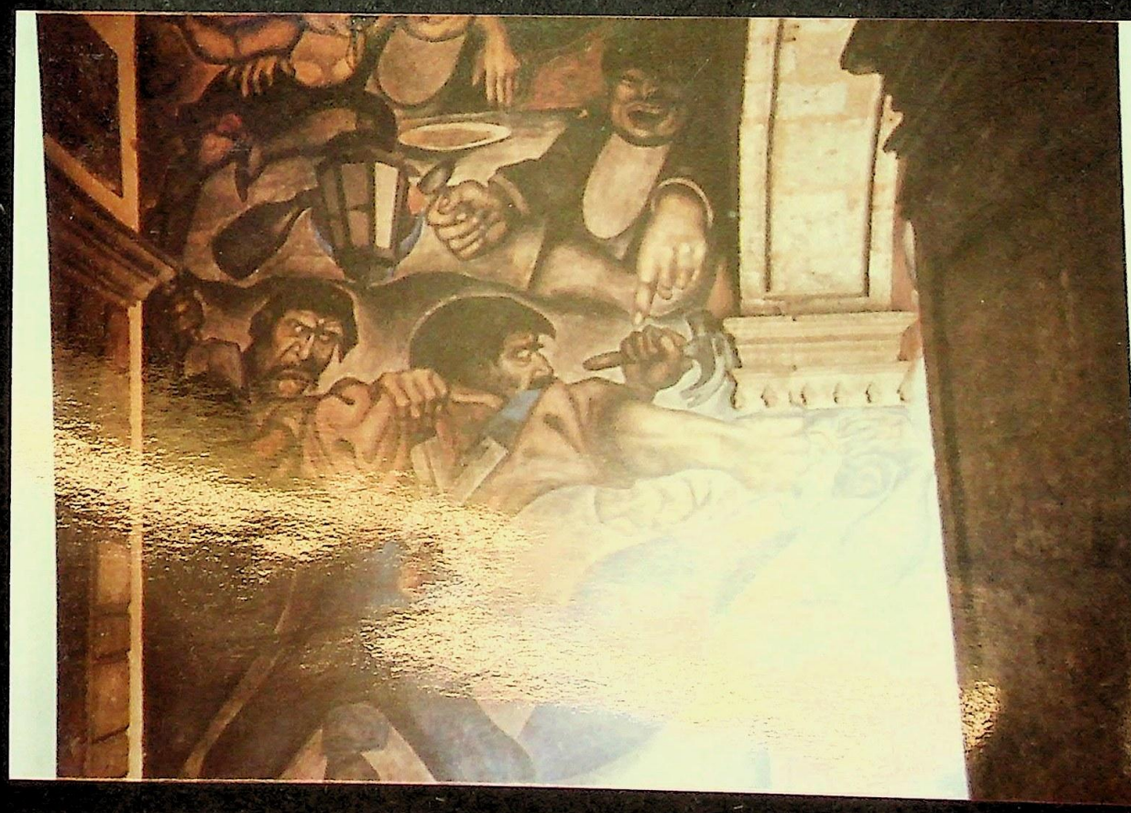

El banquete de los Ricos 1923/24

Maternidad, 1923/24

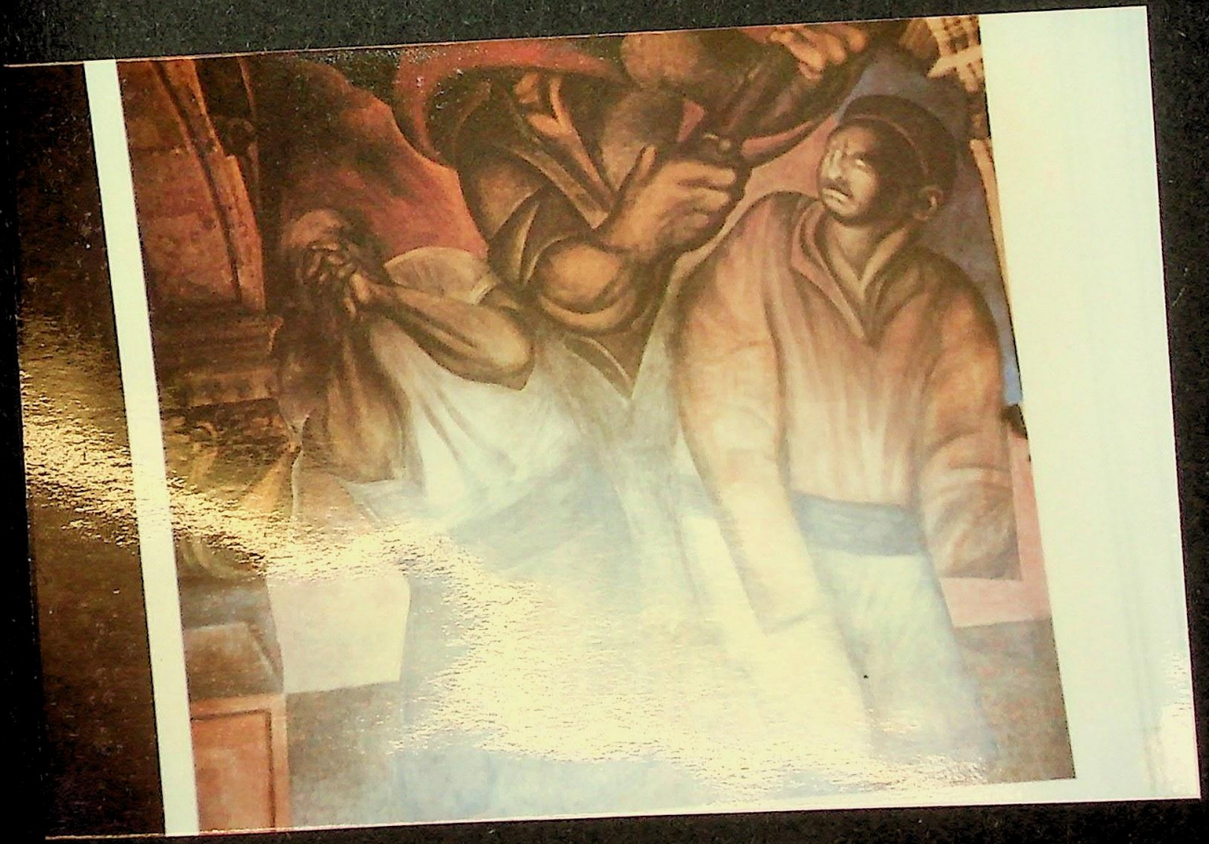

La trinidad revolucionaria 1926/27

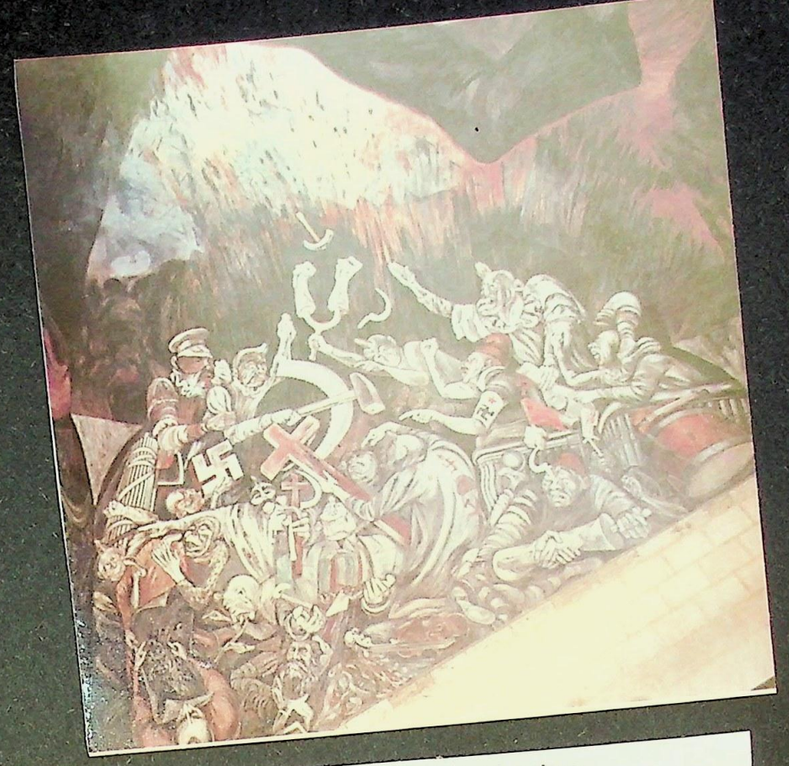

El carneval de las ideologias

Las fantasmas de la Religion en alianza con el militarismo

"idyllic nativism before the conquest" (6)

Ag an ám sin, an duine is mú a bhí éolas teoiriciúil aige faoi teagasc sóisalta agus a raibh fíos aige faoi chúrsai Reabhlóideacha ná, David Alfaro Siqueiros. Thosaigh Siqueiros a chuild obair i múr-ealaíne chomh faiteach is a thosaigh an ghluaiseacht ar fad. Ach mar, go leor de na ealaíontoirí a bhí ag glacadh páirt san Reabhlóid dhaingnigh an smaoineamh seo ina cheann. Ach ag an tús bhí marbhántacht ag baint le obair Siqueiros a chuir bagairt ar obair nua a dheanamah agus a rinne luathintinneacht an obair ceart a dheanamh.

Ar an síleáil phéintáil sé bean sciathánach le aontréith ornáideach leathteibi mar seilide farraige, seilide talamh agus asair stílíocht. Thug se an tideal "Na Duile" ar seo. Ar an balla is mú bhí bean eile, ag snámh i spás, agus ar an aoirde céanna bhí fear le fáinne solais timpeall ar a cheann, agus idir an bheirt acu bhí, rud éigin mar ainmhithe aisteach mar aingeal coitianta. Ar an bpáirt seo den múrmach ghlaoigh Siqueiros "An Miotas" , ach fós tá an teanga atá se ag úsáid go dona, agus tá sé deacair tuiscint a fháil ón a chuid obair. An chaoi atá an fear péintáilte cheapaidh gur gná duine é, ach cheapaigh gur naomh é leis an faínne solais. Cheapaidh freisin go bhfuil dearcadh dona agus magúil ag an bhfear. Tá sé ag breathnú trasna go dtí an balla eile atá ag spáint adhlaeadh fear oibrí. Tá a chuid lámha ag dul trasna ar a chéile, agus taispeanann sé seo go raibh sé ag iarraidh éagoir eaign a cheartú. Cheapaidh gur bean oibrí an bean sciathánach san "Na Dúile" . Tá an seál "rebozo" ag cluadh cuid is mú don clogainn agus deanann se cosúil le aingéal i: tá cois gearr aici, tá scamall á coinneáil suas, agus na sciathán.

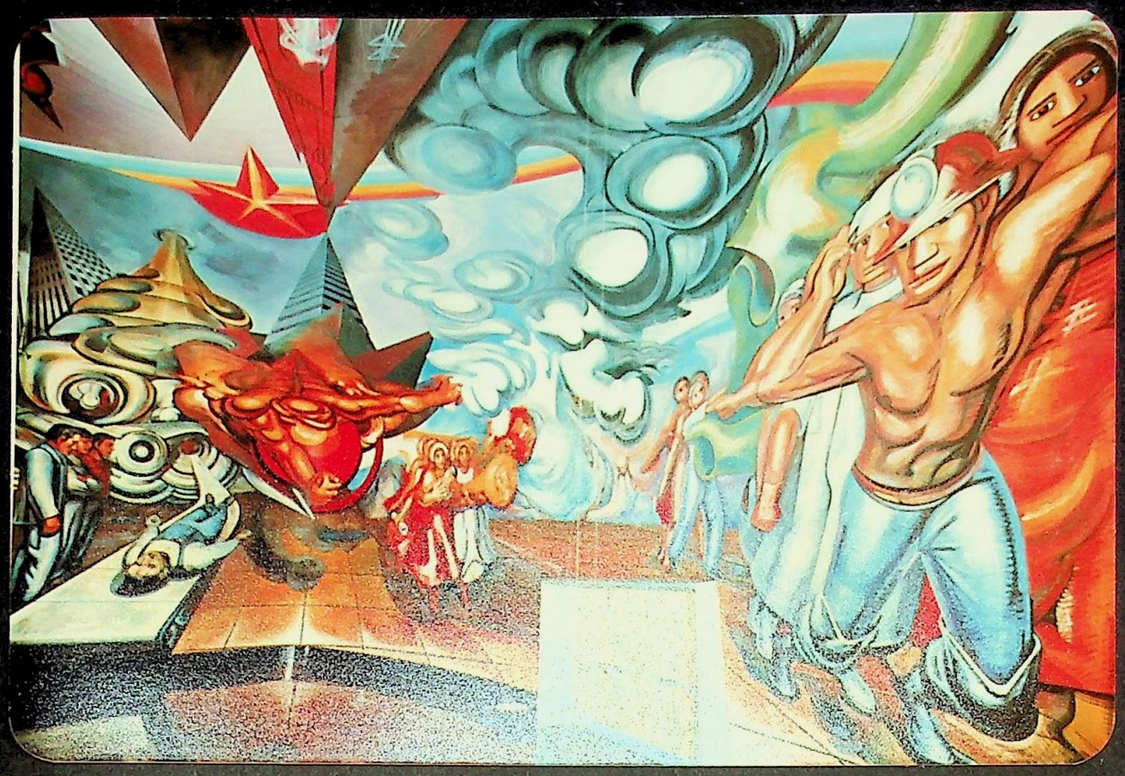

Pour une securite socialte complete en faveur de tous des Mexicains: 1952 - 54

La Revolution contre la dictatrure de Porfino 1957 - 1966

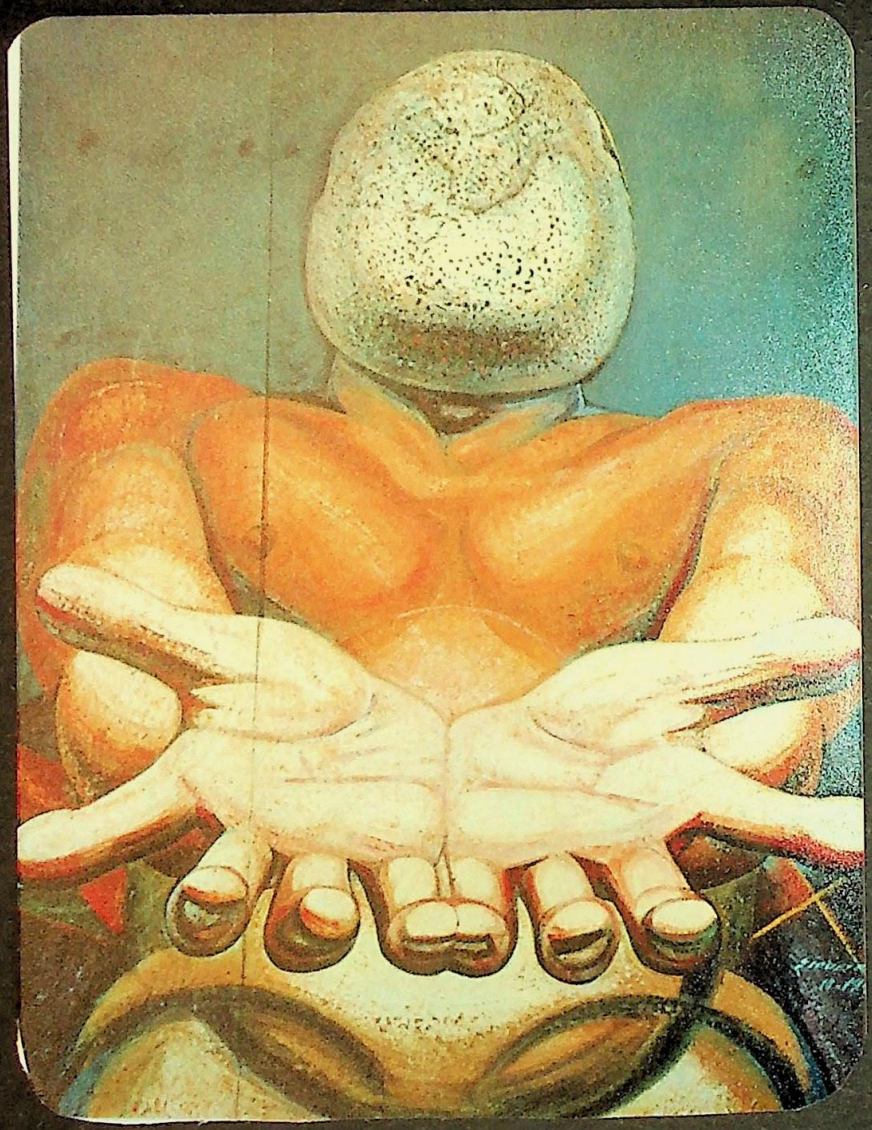

Notre Image actuelle 1947

La Marche de Chomanite

Níl tada ag teacht le chéile, san múrach seo; tá gach rud ag troid le chéile. Tá coimhlint idir an naofacht agus an tsaoltacht agus an mistiúil, idir an cruth atá ar an pictiúir. Níl againn ach breathnú ar cholainn na mná, tá an pháirt taobh thíos péintáilte le saoirse agus go maith, agus taispeánann sé sample den obair a bhí Siqueiros ag dhul a dheanamh amach anseo. Ach tá an taobh thuas den coirp, na lámha, tá siad péintáilte mar dealbha agus tá imlíne láidir timpeall ar.

Ach tar éis cúpla múrach eile a dheanamh tar éis críoch "Na Dúile" thaispeán se gurbh é ceann de na healaíontóiri is tábhachtaí san ngluaiseacht seo é agus d'fhág se a mharc ar ealaín a thír dhúchas ó thaobh idé-eolaioch agus aesteitiúil dó.

I Freasco a thosaigh Siquerios agus nár chriochna sé, phéintail sé trí fear oibrí ag iompairt cónra, agus tá bean ag breathnú ar an gcónra, le "rebozo" thart uirthi agus í ag gol go h-uaigneach. Gar do chloigeann ceann de na fir ta réalt le chúig phoinnte air. Ar bárr an chónra tá bratach Aontacht na bPoblacht Soireideach Sóisalta. Chug Siquerios an tídeal "The Burial of a Sacrificied Workman". Tá cruth an pictiúir seo simplí: tá an cónra agus an réalt deanta le línte direach gearr. Tá éadain na fir oibrí deanta ann simplí freisin agus cheapaidh go obair ealaiontóir búnúsach, ach tugann sé seo cabhair don pictiúir ar fad. An úaigneas na fir oibre faoi bás cara agus an chaoi atá siad i ngréim ina cheile trasna an chónra. Níl fíos agat cé atá san gcónra ach tugann an radharc seo mothúcháinn tarchéimniúil nach féidir a fháil ach i mbróndráma

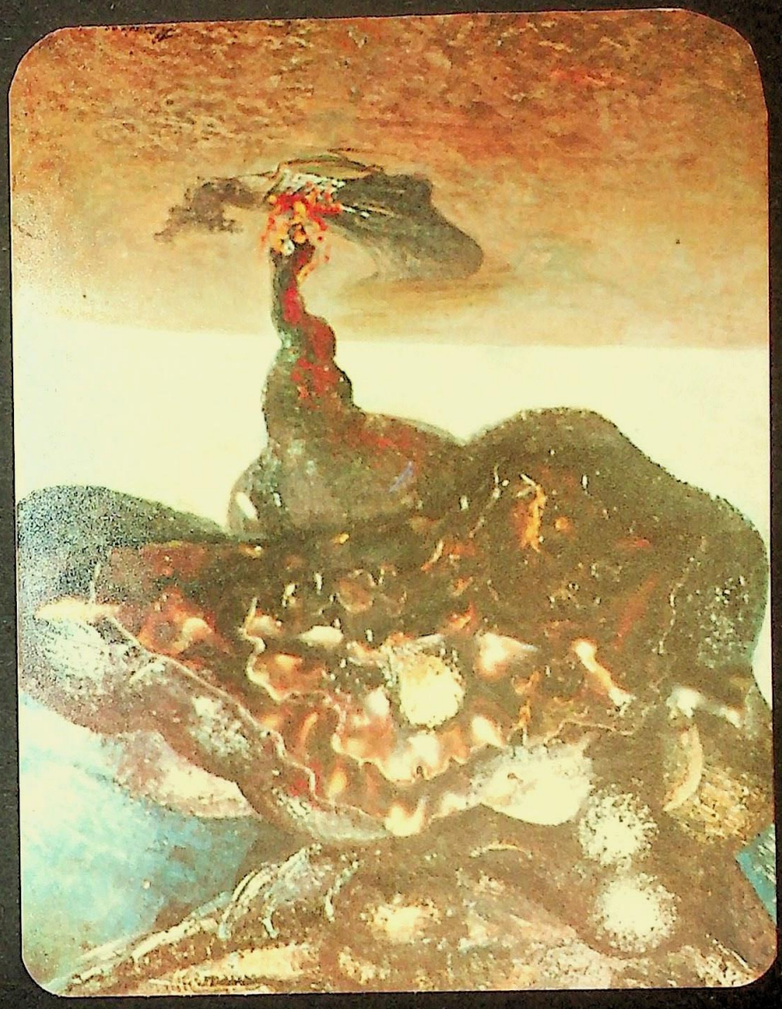

Explosion dans la ville 1935

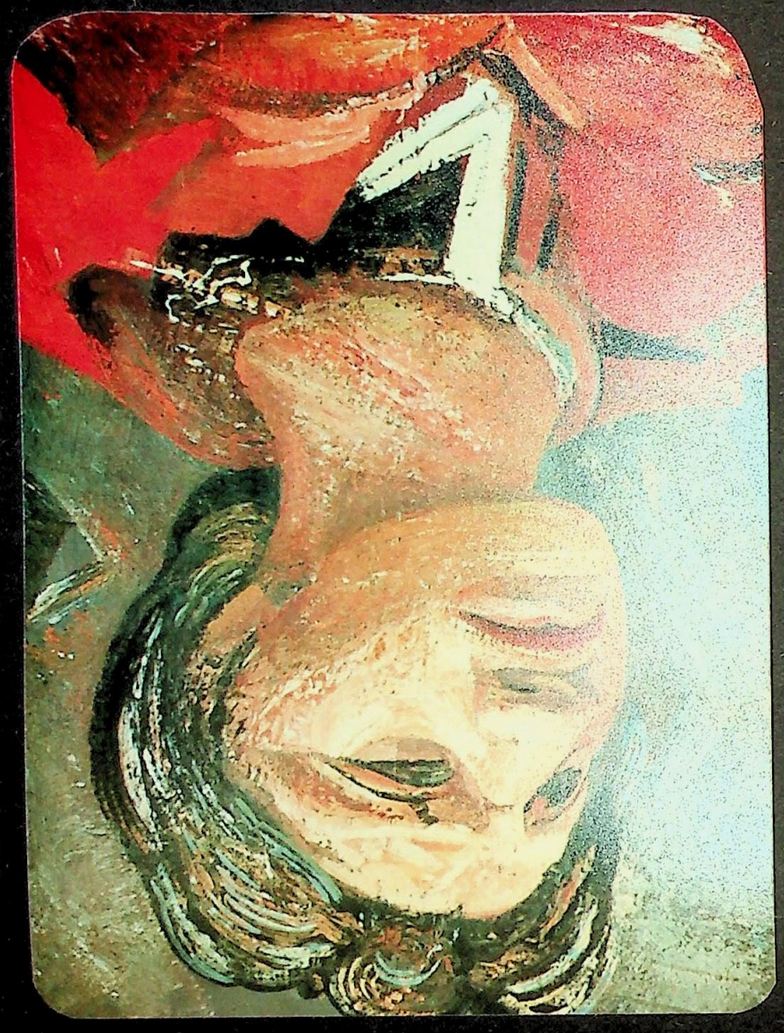

Tete de Cuachtemoc 1947

mór. Faigheann tú amach freisin móthuchánn creidimh atá san pictiúir seo. Tóg mar shampla an casúir atá péintáilte ar bharr an cónra, is féidir a rá gur scrois é seo don iobairt an fear oibre nó an Críost nua. Ansion tá an réalt, agus cuireann sé seo smaointe gur mairtíreach nua é an duine seo, don aiséirí ón mbás (Rinne Siquerios pictiúir agus ghloigh sé "An Aiséirí Nua" air).

Le taobh radharcanna atá ag teaspáint cumas a bhí ag Siquerios agus a bhí se dhul a theaspáint nios minice tríd a shaol, bhí pairteanna den na múrmach an lag. Ar an síleáil ar an dara urlár san Preparotoeia tá aontréith ornaideach deanta aige arís agus arís eile. Ag an ám seo bhí Siquerios án óg agus bhí sé ag cailleadh amach ar an uair. In áit obair as na eachtraí a chonaic sé san Reabhlóid, bhí se fós ag péintáil abhar ornaideach. Ach san obair dona seo tá píosaíthe anseo agus ansúid ag iarraidh a chuid obair a thabhairt amach ón mballa, agus an gá a bhí aige le obair dinaimiciúil agus gníomhartha.

Anois tagann muid go ceann de na h-ealaíontoirí is fearr san Reabhlóid meicsiceach agus sin é Jose' Clemente Orozco. Bá duine é Orozco nach raibh ariamh sásta leis a chuid obair fhéin, agus bhí sé i gconaí ag caith anuas air fhéin; mar champla, lá amháin fuair sé tua agus thosaigh sé ag briseadh suas an obair ar fad a bhi deanta aige le cúpla mí anuas, agus choinnigh sé an tua sin ina chuid lámha tríd a shaol ar fad i gcoinne dia briége.

San obair "An Trainse" féiceann muid an fíor Orozco, and duine ceanna

a phéintáil an "Allergy of Mexico" i Jiquilpan, an "Man in Flames" san Hospicio Cabanas agus an "Hidulgo" gach ceann acu seo ag troid ar son saoirse. San obair seo níor chuir sé isteach cor ná mionphointe nach raibh ag teastáil.

> "Intellectuals all over the world are divided on this question. (Special art or pure art). Those who favour Pure Art affirm that there is nothing more divorced from class struggle than the arts. They say it is possible to produce a work of art in our present society, and that is an individual organic expression and nothing can perturb its creative process. They also maintain that social art is therefore, inferior as a total art expression.
>
> Those who favour social art, on the other hand, say that artists must put their work to the service of the proletariat in its struggle against capitalism. We are living in time of bitter class war, in imperialist times, in the final stages of the capitalist Regime, they say. The artist has only one possibility: he must make up his mind to serve either the bourgeoisie or the Proletariat".
>
> (7)

Níl tada níos faoide ón bpéintáil Rómánsaíoch sin le Delacroix "Barricade" ná obair Orozco. Tá a chuid obair amh úafásach go mineachtraí is ustaíeadh san Reabhlóid. Is féidir le h-aon duine glacadh leis nó cur ina aghaidh, ach seo é obair Orozco agus is féidir le aon duine a chuid súile a dhúnadh. Thaispeánn se dúinn bróndrama an saol agus an cogadh nochtaí agus ag insint an scéal. Ní raibh Orozco ag iarraidh rud mór a dheanamh den Réabhloid agus

ní raibh se ag glóiriú an bháis agus an saol crua. Tá gach rud tubaisteach agus dian. Dúirt se fhéin an méid seo faoin a chuid obair agus an Reabhlóid.

"that great social phenomenon needs no glorification" (8)

Rinne sé an chuid is mú dá chuid obair ina leagán fhéin go dubh agus dearg. Ní raibh Orozco ag adhmholaidh an Reabhlóid. Bheadh sé an deacair obair Orozco "The Trench", "The Soldiers" no an "Farewell" a thuiscint gan an Reabhlóid. Rinne Diego Rivera an Reabhlóid a ídealaé, thaispeann Orozco an brón agus an caoineadh agus cé chomh maith agus a bhí sé.

I Iúil 1921 tháinig Diego Rivera ar áis go dtí Meicsiceo le páirt a ghlacadh san gluaiseacht nua a tháinig as an Reabhlóid. Bhí sé ar tar éis tamall fada a chaith san Eoraip agus duirt sé fhéin faoi sin "regrettable waste of time". Ach tháinig sé ar ais le go leor eolais, agus bhí se tar éis staidear a dheanamh ar stair na h-ealaíne sa Eoraip, agus fuair sé aithne ar go leor de na h-ealaintoirí is tabhachtaí an lá sin.

Cúpla mí tar éis dó teach abhaile, bhí air tosnú ar an chead múrach. Thosaigh sé ag obair, agus cinnte go mbeadh sé abalta é a dheannamh; fiú go raibh go leor daoine ag coineall súil géar air, mar go raibh éolas maith air, a chuid iompair, agus chomh mor is a bhi sé. Chonaic siad é mar leathdhia mór. Ar dtús bhí an éolais ar fad a bhí aige agus an stáidear ar fad a rinne san Eoraip a chonailt ar áis. Leis an ulacht mór a thug sé leis ó Eoraip

Creation 1922 - 23

Embrace and Pesanta 1923

thosaigh sé ag obair ar an múrach mar a bheadh lámh eile é a dheanamh.

In áit an Meicsiceo a tháinig sé ar áis dó a chuir san obair - mar Ganguin, ach ina thír dúchas - thosaigh sé ag obair ar ballaí an Escuela Preparatoria ag péintáil "An Cruthú" a bhí déanta go leor uaireannta roimhe sin ag ealaóintoirí éagsula. Ní féidir an fíor meicsiceo a fheiceál ach i n-eadáin na daoine, agus chomh mór is atá sé, ach níl an troid agus an fúil a rinne suas an Reabhlóid le feiceál ann, nó ar éigin.

> "Creation is a poetic and philosophic medley of Christianity and Paganism: symbols of knowledge and wisdom, constellation haloes and angels' wings alternate in it with the "Muses" and the "Three Cardinal Virtues". (9)

I 1921 - 22 ní raibh obair na péintailí meicsiceanach an-láidir. Bhí an shean stíl ag cur isteach oraibh agus ní raibh siad inann dhul tharis. Mar sin tá sé éasca tuiscint cén fath nach bhfuil aon bhaint ag an chead murach a rinne Rivera le Meicsceo . Ní raibh a dtoinn eoláis aige faoin a thír fhéin, agus chuaigh sé are túras go dtí an déisceart go dtí Lombardo Toledano. Duirt sé féin faoin turas sin bliainta fada tar éis sin.

> "...."they supplied me with enough material for thirty eight years of painting " (9)

> "It happened ..... that our painting, which we thought would be secular and, in fact, anti-religious, turned out to be religious in its early stages both in form and in content". (10)

Nuair a bhreannaidh muid ar áis ar an forógra agus féachain an spiriod an páipear tharis na focla. Is féidir rá go dhireach leis an "tres grandes"

Day of the Dead 1923 - 24

Distributing Arms 1928.

(Triúr mór - Siqueiros, Rivera agus Orozco) an méid a bhí siad ag iarraidh deannaidh san chéad deich mbliaina. Tabhaireann forógra ealaíonta, ealaiontóirí le cheile le tamall gairid nó le tamall níos faide, agus iad ag úsaid an fórogra leis an méid a bhí siad ag iarraidh cur trasna ina chuid obair. Rinne gach duine an méid a bhí siad ag iarraidh deannaidh: Siqueiros agus an suim a bhí sna aicme, Oroczo agus na smaointe and an mí-úsaid a baineadh as an Reabhlóid, agus teacht le chéile an nasiún nua Meicsiceo, Rivera leis a chuid obair faoi na daoine, an cúltúr agus stair na réabhlóide, agus an baint a bhí ag impiriúlachas Méiricea le Meicsiceo. Bhí stíl difríoch ag gach duine acu ach ba freagra é le ealáin nua a fháil tar éis na reabhlóide.

Thug múr-ealaíne Meicsiceo cabhar don tír seasamh suas dí féin. Fiú amháin go bhfuil siad fós ag iarraidh tír a thabhairt le cheile agus go bhfuil bochtannas agus bás fairsing ann. Ach thug na healaíontóirí rud éigin dóibh atá siad in ánn a bheidh brodúil as, agus brodúil as iad fhéin agus tír agus teanga. Do dhuine ó thaobh amuigh den tír breathnaoínn sé go dona, ach seo é a bhí ag teastaíl uaidh na daoine tar éis na céadta bliain faoi chois ag tireachaí eile agus ag a muintir saibhir fhein.

> " We want to produce an art which will be physically capable of serving the public through its material form. True art forms which will reach far and wide. this art must be commercialized according to the possibilites of each country, in order to avoid the bourgeors elitism of European art and the tourist-oriented bureaucracy of Mexican art. We must rid ourselves of the Euqopean Utopia of art for art's sake, and also of Mexican demagogic

opportunism. we must put an end to superficial forlk art, of the type called "Mexican Curions" which predominates in Mexico today and substitute for it an art which is internationally valid though based on local antecedents and functional elements.

We must coordinate our abilities and experiences and work together as a technical team. We must put an end to the egocentrism of modern European art and the false collectiveism of official Mexican art, with its "socialism". We shall both learn and teach our new art in the course of producing it. Theory and practice will go together. We shall put an end to sterile verbal didactic teaching, which has produced nothing of value in the last four hundred years of academism, and which even today is still the only method of teaching art, both in Mexico and all over the world". (11)

Tar éis tríocha bliain ag labhairt go láidir tá sé ag fáil lág ar deireadh agus níl tada nua ag tarlú san tír leis an mbeocht ceanna ann, ach tá sampla maith faithaie acu don domhain ar fad.

REFERENCE ONLY

CAIBIDIL III

GEORGE GROSZ

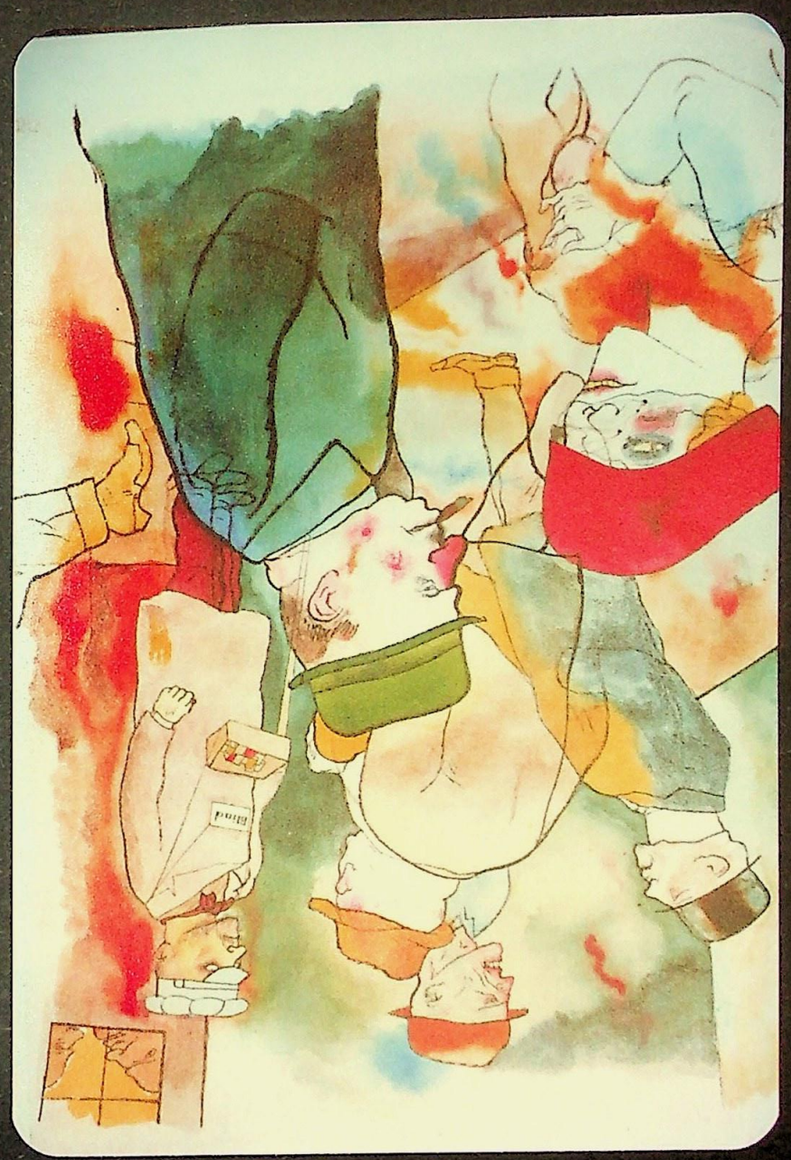

Dusk, 1922

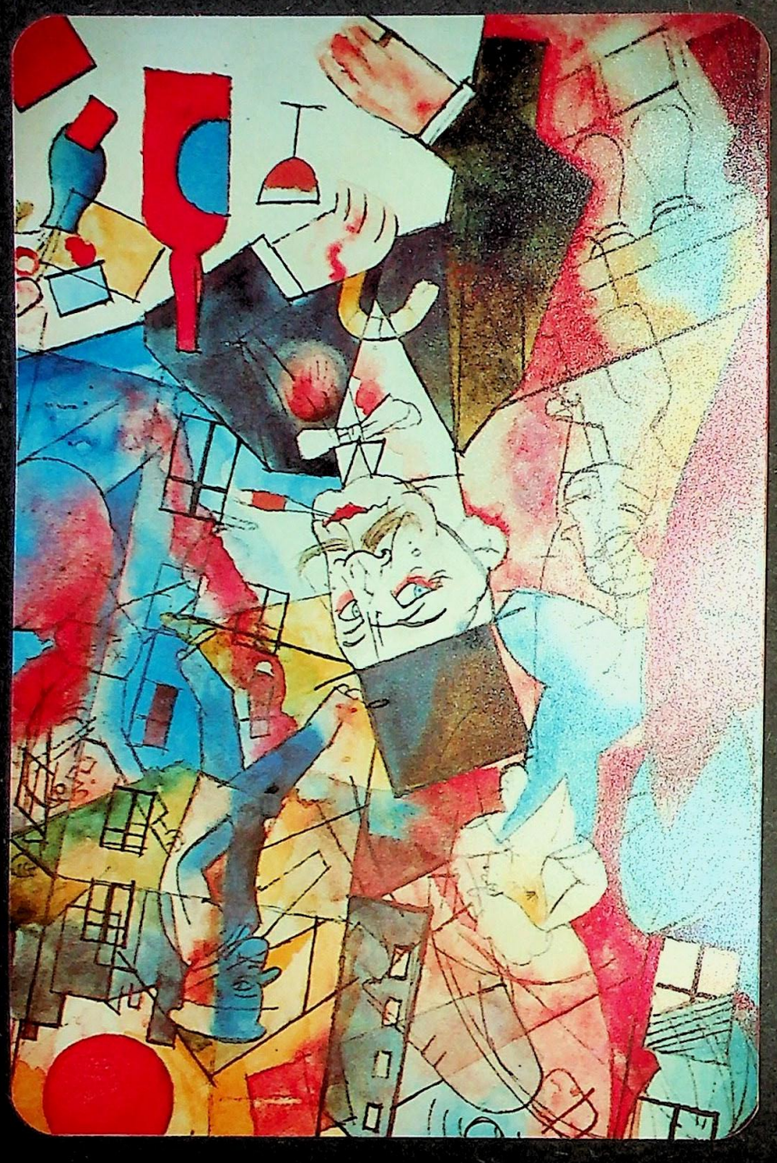

White Slayer, 1918

"Love above all

The title reveals that the subject here is personal relationships Fine, but don't expect any common or garden idyllic love scenes in my drawings. Realist that I am, I use my pen and brush primarily to portray what I see and observe, and for the most part that is unromantic, sober and hardly dreamlike. The devil knows why, but when you look more closely at people and things they become slightly inadequate, ugly and often meaningless or ambiquous. My critical observation always resembles a probing for meaning, purpose and goal .... but there is rarely a satisfying answer. So, instead, I put down my graphic marks. Sober and without mystery! So people pass each other by ..... empty spaces remain where they were and I try to capture that with the means I've been given.

People make rules and rationalize: hooray for progress, human relations in general and reproduction in particular; on the bedside table Van de Velde's Calendar of love lies next to Vera Figuer's Memoirs and Magnus Hirschfeld's books on morals. I raise my hand and salute the eternal human law .... and the cheerful, contemptuou immutability of life" (1)

- George Grosz

GEORGE GROSZ

Idir na bliainta 1918 go dtí 1945 bhí George Grosz ag iarraidh inseacht duinn céard a bhí le tarlú sa Ghearmáin. Chonaic sé uafás Hitler and na Naziz. Chonaic sé an saol ina chuid céadta líniocht tríd an chead cogadh domhanda agus tar éis sin. Ba scigealaíontóir ábalta a bhí ann. D'fhoilsigh sé a chuid líniocht nimhneach i sraith - cáipéisi tríd na fichidí agus nios dhaoirne - bhí sé freisin ag obair ar péintáil móra ag taispéaint an bréagchráifeach móralta, Reiligiún agus polaitiúil an méanaicme agus a gcuid craosaire drabhlas, agus an drúis le cuamhacht agus airgead. Tá mná le cuareann móra ag súil an stráid agus beagán den petticoat le feiceál, agus is féidir brollach na mná a fheiceál trí eádach trédhearcach (d'usáid Otto Dix agus Griebal an stíl seo freisin). Ta striapachaí á thaispeáint féin ag iarraidh iad féin a dhíol. In gach áit tá drúthlann agus tí osta. Níl ach mná, ól, agus amhrán agus spraoí ag teastail ó na fir ach freisin tá bia, airgead agus croiseanna iorann agus cuámhac ag teastáil.

> " Life has no meaning, except the satisfaction of one's appetite for food and women. There is no soul ..... This I expressed in my work, a strong disgust of life and even stronger disgust of its process" (2)

Bhí Grosz ag iarraidh gach rud a inseacht go fíreannach, agus ar deíreadh bhí air a thír dhúchas a fhágáil, mar go raibh se i gcontairt. Meastú an bhfuil mórán athrú sa saol nó sna daoine inniú? An bhfuil an comhluadar imithe i dtreo a bheidh níos daonnachtúil, ag obair le chéile, nó ag iarraidh freagra a fháil ar cruach-ceisteanna san domhain? Nach bhfuil nios mó daoine

as obair inniú na bhí in aimsir Grosz? Nach bhfuil an tSóivéid agus na Stáit Aontaithe ag deanamh buamaí eithneacha agus ní féidir le aon duine tada a dheanamh. Nach bhfuil gorta i go leor tíreacha timpeall an domhain, nuair atá ag an ám ceanna céadta de thonnaí bia i stóras ag an E.E.C.

> "In a dream of mine revolts will happen and one day spineless international socialism may gain the strength for open Rebellion and then W. II and the crown prince will be no more. They still post the call-up papers on the hoarding. to the slaughter house" (3)

Nuair a bhreathnaíonn tú ar cheisteanna inniú, agus ansin ar obair George Grosz, seasaionn a chuid obair suas leis an aimsir. Tá cruinneas ró-ghéarr in obair a bhí a deanamh cuir sios ar na fichiú aois, a rínne iarracht na céadta milliún daoine a mharú dhá uair tríd saol Grosz. Scriobh Grosz teideal beag ar beagnach gach líniocht a rínne sé, agus deireann sé seo muid an bealach a bhí Grosz ag iarraidh muid a chuir. Tugann siad cabhair duinn feiceál le súile an ealiontóra, agus tabhaireann sé láidreacht nua den líoniocht. Bhi sé ag labhairt linn go direach, gan aon chlúdach, céard a bhí sé ag cuir trasna. Bhí sé ag deanamh mionscrudu síceoluíoch, socheolaíoch ina chuid obair ar an saol agus an ám thart anseo. Is féidir leat stair an Ghearmáin a léamh ina chuid obair agus fiú amháin stair an Domhain atá ag tarlú anois agus arís eile suas go dtí an lá seo. Mar shampla, "Trio", Cross Section", "Saburb", "Closing time", agus ceann de na leabhar liníochta a thug se amach "Ecce Homo"

I lámha Grosz agus go leor ealaiontoirí eile, bhain sé úsáid as teicníocht a bhí ag na Cubists agus Futurists, thosaigh sé ag obair faoin ábhar: titim a bhí an comhluadar caipitleachas ag teach gár dó. Ina chuid obair tá gach

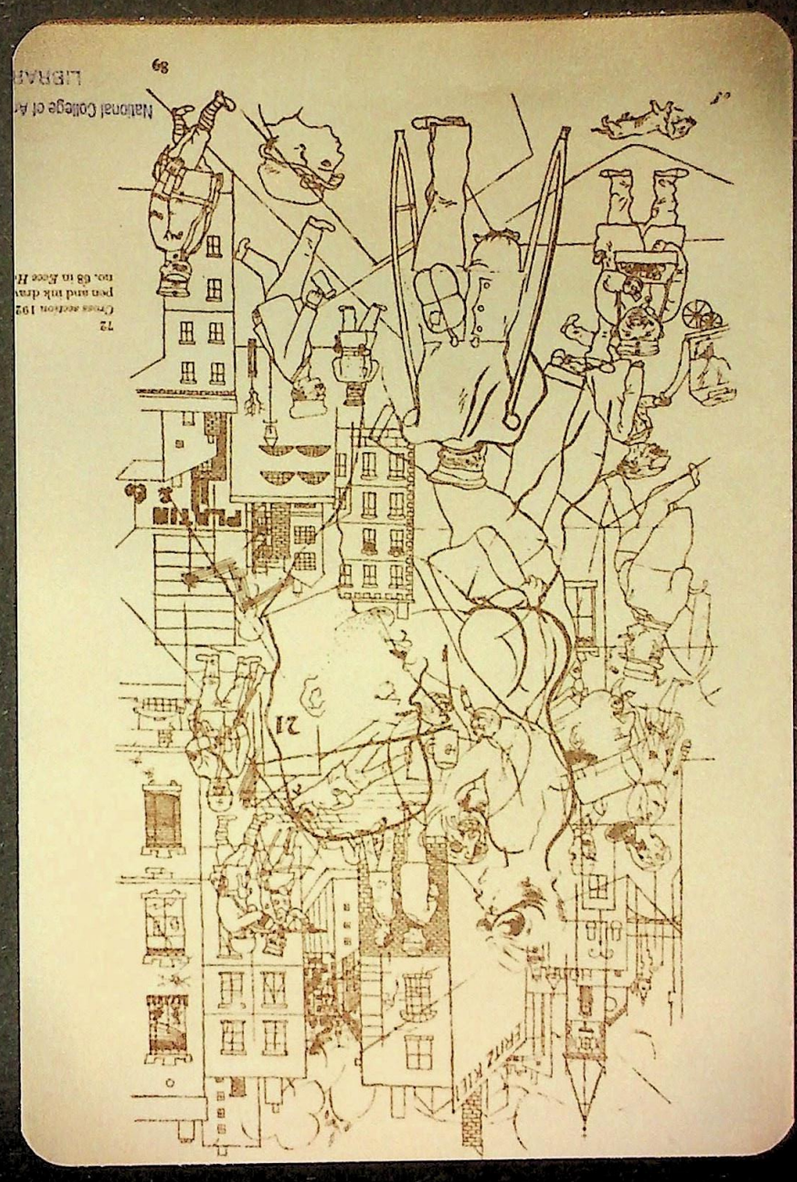

Cross Section, 1920

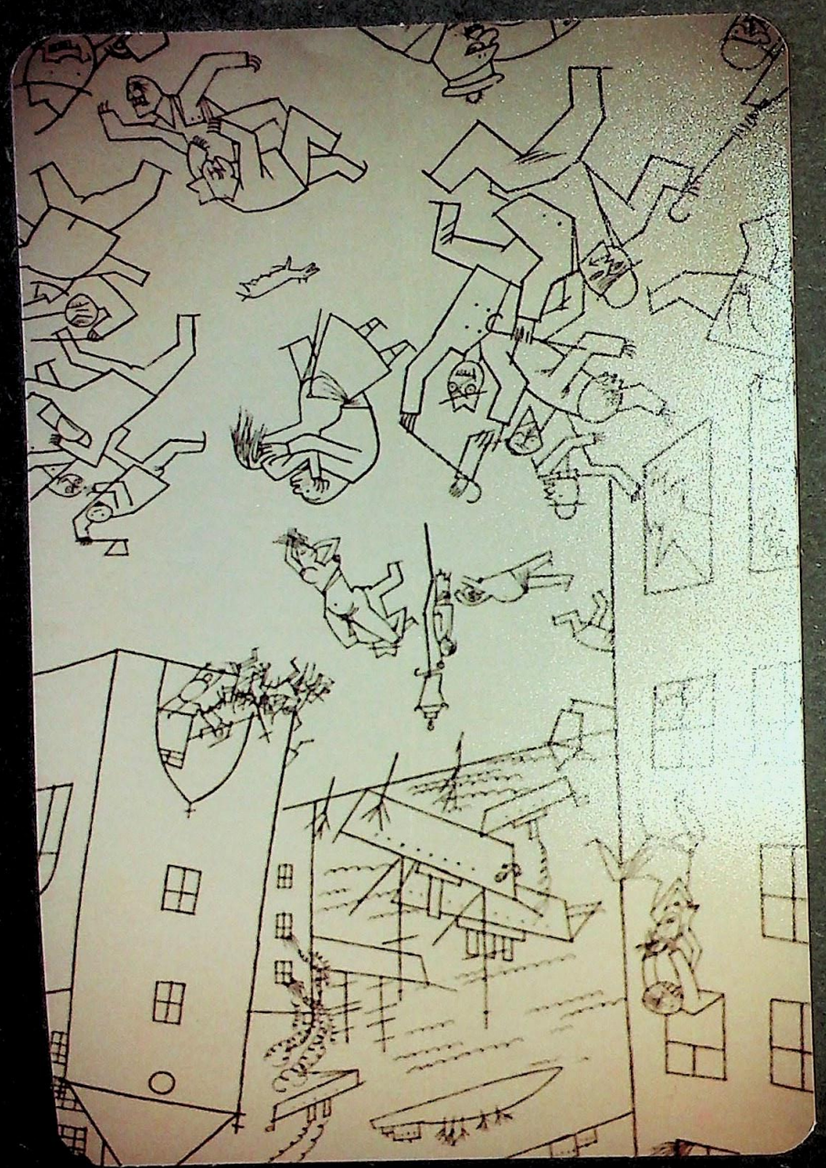

Riot of the insane, 1915

rud ag titim, na títhe ag titim isteach ar striapabhaí, ar mairtíneach agus ar daoine saibhre atá ar an tsráid. Rínne se an obair "Leichenbegangnais/ Funeral Procession)" i gcuimhe Olcar Panizza, file aorthóir a dimigh as a chiall i 1904, agus a bhí ceangal aige leis an stíl Futurist, agus obair Curràs "Funeral of the Anarchist Gall" Taispeánann se duinn daoine mar taibhseach an anchúinseach, ag siombalach na ndaoine agus an bhunnós, san cathair inniú. Tá gach rud ag titim isteach ina chéile sa bpictiúir, tá daoine ag troid, dul fiáin, ciréib. Daoine eile ag seanmóireacht creideamh éigin, fir ag léanacht mná, cnamharlach ag síocht ar bhárr a chónrá ag ól fíona. An teicníocht a bhí ag Grosz le éadach a dheanamh trédheareach chuaigh se níos fadó ná brollach mná a thaispeáint go gach duine. Bhí sé ar bhealach ag tarraingt anuas agus ag nochtú an saol dúinn, agus freisin bhí sé ag rá go bfheiceann muid a chéile le éadach gan an t-ám agus gur créatúr eile iad na daoine eile. Bionn náire orainn breathnú orainn féin gan éadach agus bionn fátíos orainn breathnú ar ceisteanna sóisalta ar an mbealach céanna. Dá mbeadh muid nocht ní bheadh táda le céilt againn mar go bhfuil gach rud le féiceál.

" There are still artists who deliberately and consciously attempt to avoid all tendertiousness, remaining silent in the face of social events, not taking part, not accepting responsibility. As far as art is practised for its own sake, it propagates a blase indifference and irresponsible individualiam. The artist cannot withdraw himself from the laws of social development - today the class struggle. A detached stance, above or on the side-lines still means taking sides. Such indifference and other worldliness supports

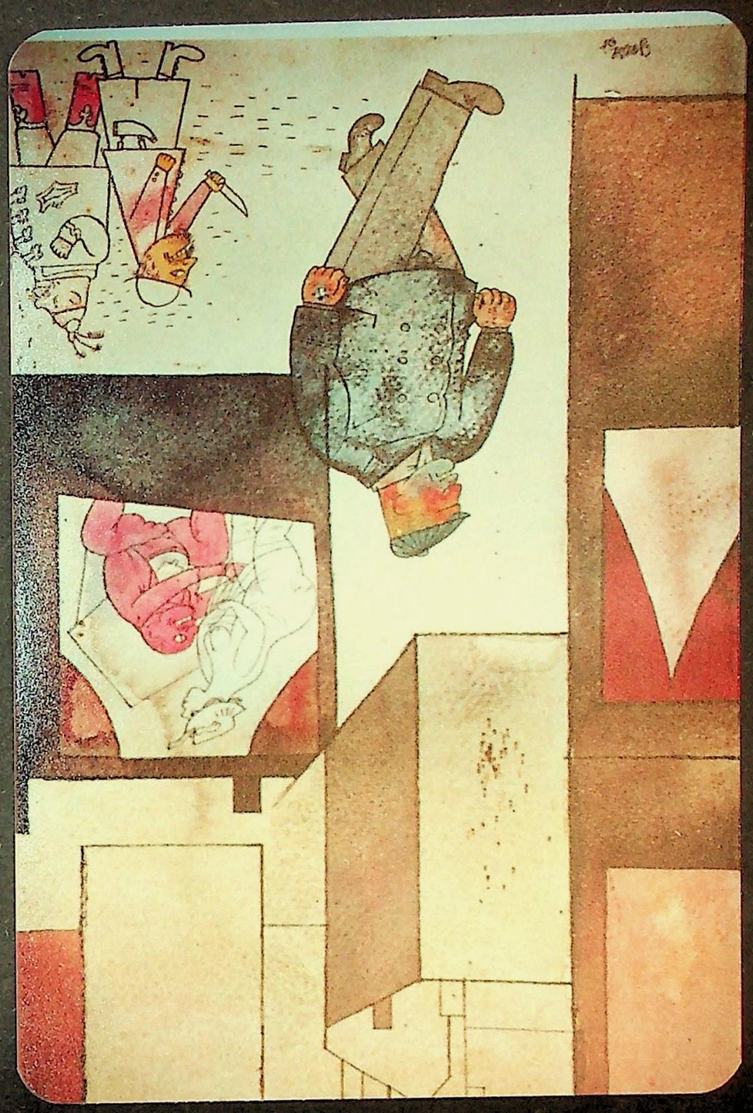

Suburb, 1920

Dedicated to Oskar Panizza

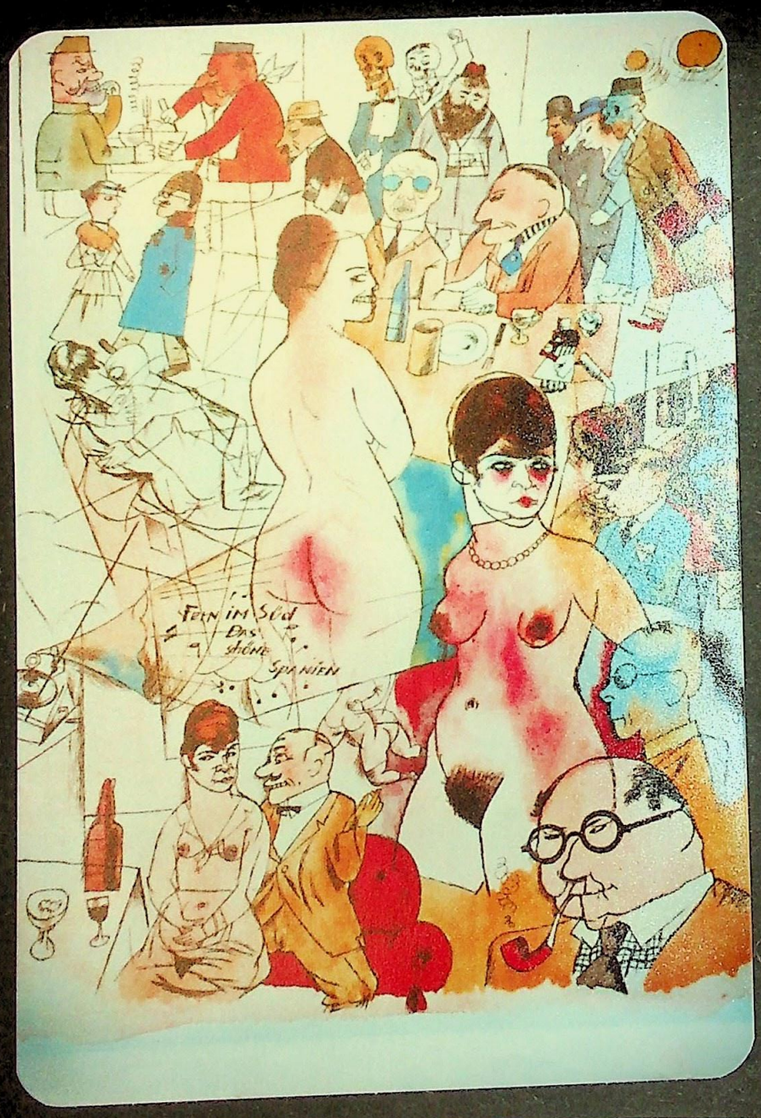

Fe in the South beautiful Spain, 1919

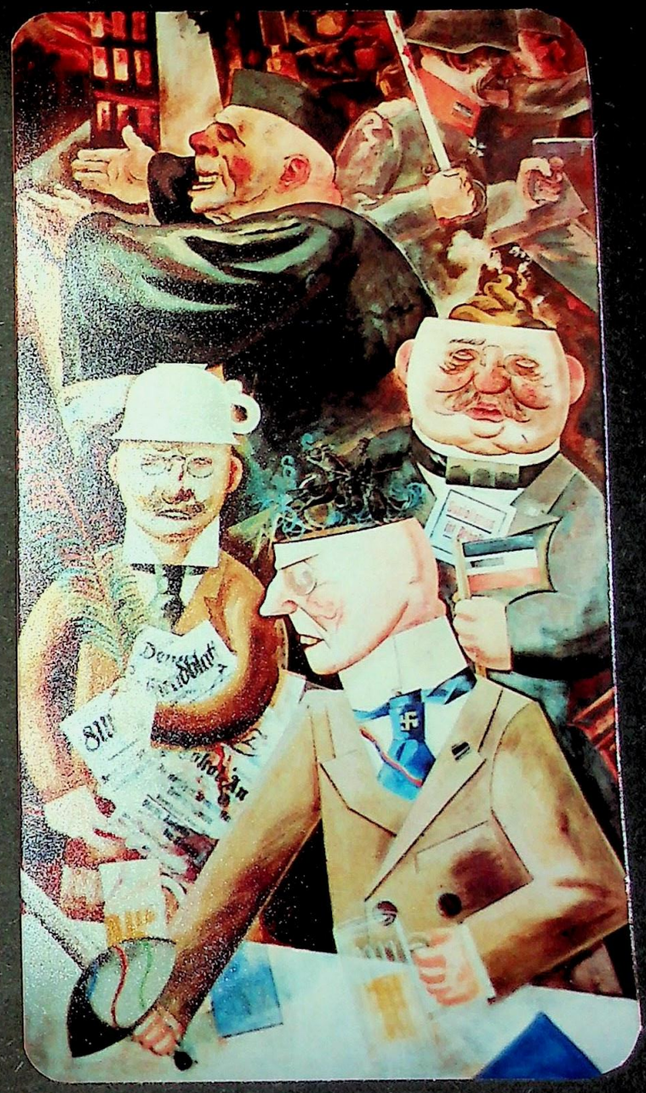

Pillars of Society, 1926

automatically the class in power - in Germany its bourgeoisie..... The artist today can only choose between technical construction and propanganda in the class struggle. In either case he will have to give up pure art". (4)

Ghlac Grosz páirt san "Red Group" agus san A.R.B.K.D. (Assoziation Revolutionarer Bild Kunstler Dentschlands) agus i Dada, i gCologne. Scriobh Grosz agus Wreland Herzfelde "Art is in danger" (5)

"The demand for tendency irritates tha art world, today perhaps more than ever, to enraged and disdainful opposition..... The artist, whether he likes it or not, lives in continual correlation to the public, to society and he cannot withdraw from its laws of evolution, even when, as today, they include class conflict. Anyone maintaining a sophisticated stance above or outside of things is also taking sides, for such indifference and aloofness is automatically a support of the class currently in power .... Moreover, a great number of artists quite consciously support the bourgeois art system, since it is within that system that their work sells .... In November 1918, as the tide seemed to be turning - the most sheltered simpletom suddenly discovered his sympathy for the working people, and for several months mass produced red and reddish allegories did wll in the art market. Soon afterwards however, quite and order returned; would you believe it our artists returned with the greatest possible silence to the higher regions. "What do you mean? We remained Revolutionary

National College of Art and Design
LIBRARY

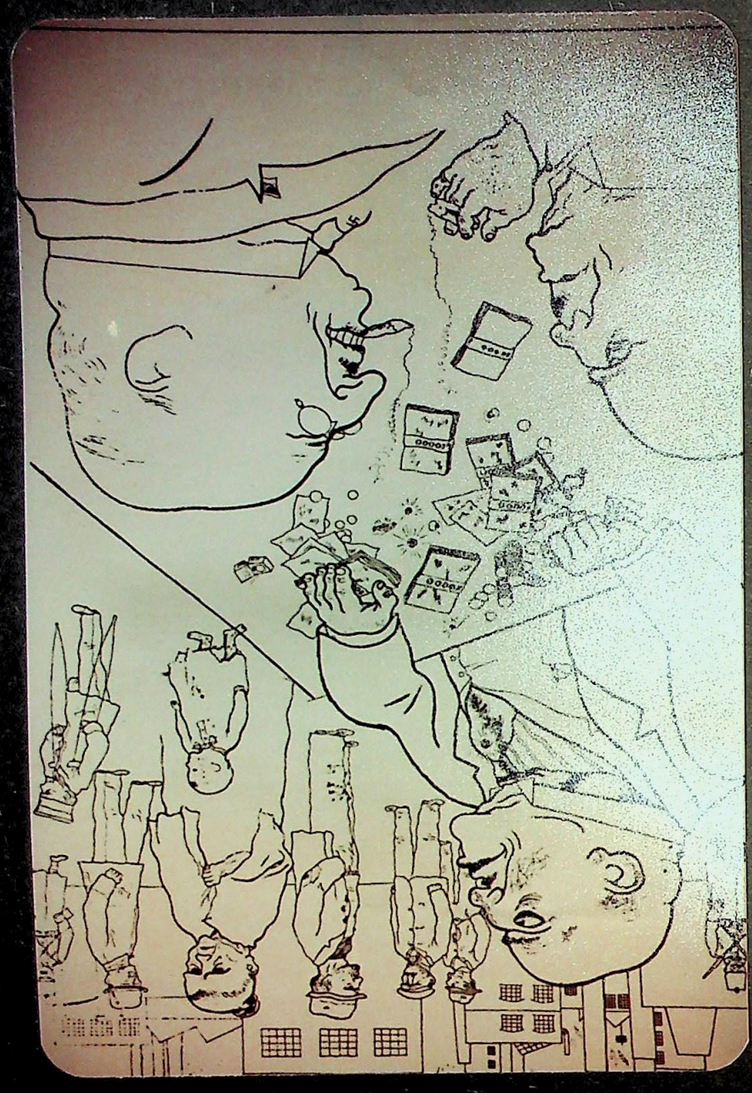

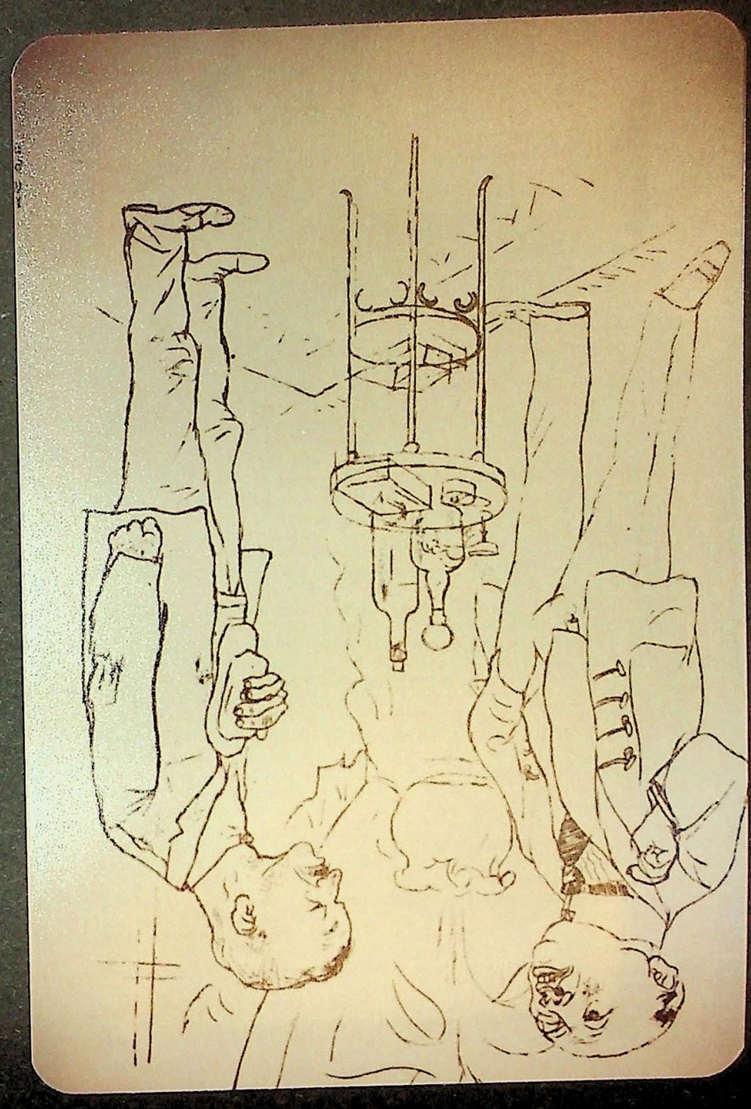

but the workers , don't even mention them, they are all bourgeois. In this country one can not make Revolution" (5)

Is féidir léirscrios an duine aonar sa gcathair mór a fheiceál ina chuid obair. Thaispeáin sé chomh mór is atá an t-éadóachas ag cuir as do na daoine atá ag maireachtáil ó lá go lá. Bhí tarraingt éigin ag dúnmharú féinmharú, agus éigniú mná in obair Grosz agus bhí sé ag oibriú air seo go dtí deireach a shaoil. B'fhéidir go bfhaca Grosz an dúnmharfóir in eadán gach duine a tháinig sé trasna air? Nó b'fhéidir go bfhaca sé an cogadh mór agus an bás agus an fulaingt a thainig leis?

"The outbreak of war made it clear to me that the masses marching wildly cheering through the streets were without a will under the influence of press and military pomp. The will of the statesmen and generals dominated them. I also sensed that will above my head, but I was not cheering because I saw the threat to the individual freedom in which I had lived hitherto" (6)

An líníocht K.V. (Kriegsverwendungsfalig) a rínne se i 1916 - 17 thaispeán Grosz duinn an faitíos a bhí air a bheith glaochta suas leis an cogadh mór arís.

"The sword of Damocles hangs above my head. Hevens, when shall we be strong enough to resist" (7)

Bhí Grosz ag foilsiú a chuid obair i gcoinne an chogadh i Die Aktion. D'ionsaigh Grosz na h-ealaíontoirí, fili agus scribhnóirí a bhi ag glacadh

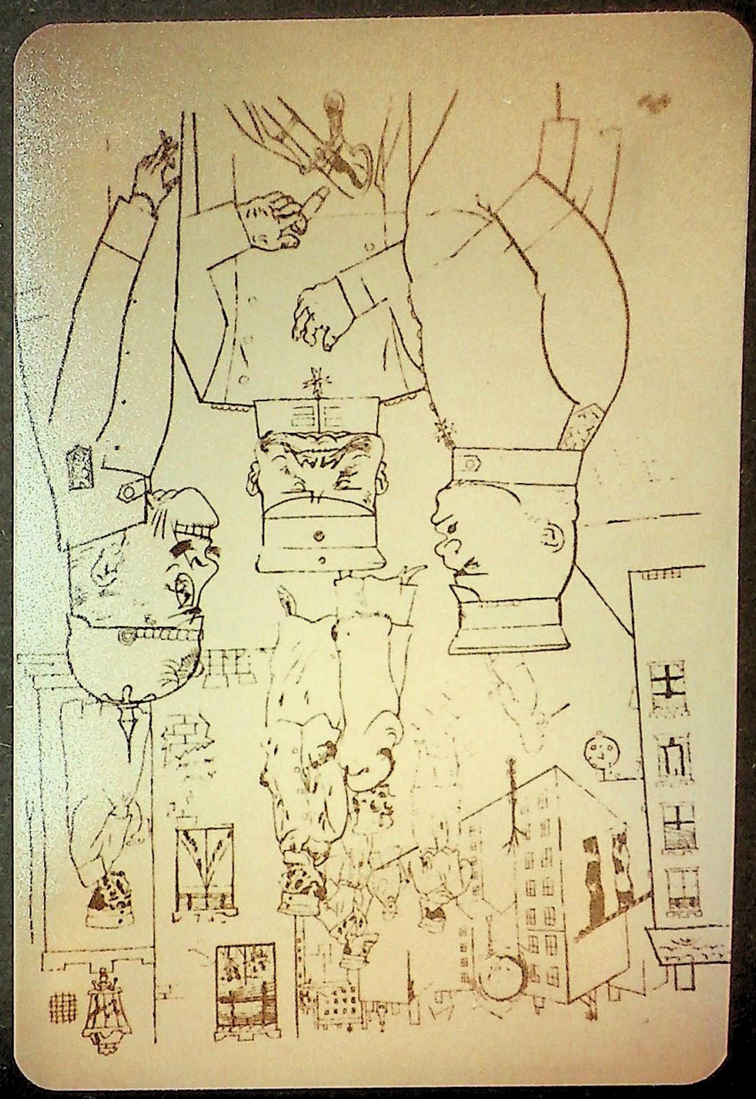

The pimps of Death, 1919

Pleasure, 1920

páirt nó ag tabhairt cabhair den Cogadh.

"The time is favourable for charlatans .... from meat substitute manufacturers to courtly lyric poets, those prisoners of war" (8)

Tugann sé le chéile ealaiontoirí atá ag obair le tírghra agus ceannach agus breabaireacht an Rialtas agus an dream saibhir, agus iad seo ag tabhairt na mílte céadta daoine chan a mbás.

"Germany shows her true face - a hopeless hurlequinade" (9)

"Day after day my hatred of the Germans is nourished afresh to hot flames by the impossible ugly, unaesthetic, badly dressed Germans. From the aesthetic point of view, I am happy about every German who dieas a hero's death on the field of honour. To be German means always to be ill-mannered, stupid, ugly, fat and to be the worst sort of reactionary - to be unwashed". (10)

Is ag an Gearmanách amháin atá an cead a bheidh Frith-Gearmanách agus is ag an Éireannach atá cead a bheidh Fritheírneacht. Mar feiceann an duine as a thír fhéin gach taobh den cheist agus oibreann sé de réir a intinne. Tá cuma nó meás ar ealaiontóir ar bith a sheasaionn suas agus taobh éigin a thógail fiú amháin má bhionn se ceart nó mícheart i súile an tromlaigh. Chuir Grosz a ghrain agus a fhuath isteach ina chuid obair.

"I drew vomiting men with clenched fists carrying the moon; murderers of a woman playing cards on the wooden box with the

Genescene, 1922. Spring awakening, 1922

Happy people, Rue Blondel 1925

victim inside; wine drinkers, beer drinkers, liquor drinkers; and a frightened little man, washing blood off his hands. I drew military scenes using my notebooks".

My views of the war years can be summarized: men are swine". (11)

Thainig éadóchas pearsanta agus agóid pholaitiúil le cheile ina chuid obair, agus tháinig na ceisteanna polaitíochta níos cruinne dó fhéin agus do dhaoine eile. Is freagra phearsanta á obair Grosz ar na ceisteanna sóisalta agus polaítiochtá a bhí ann ag an ám sin.

"I drew and painted in oppositon and attempted in my work to show the world in its uglyness, sickness and lies. I did not have any success. I also had no high hopes, but I felt very revolutionary as I took my resentments for wisdom" (12)

"Maybe some of the politically indifferent ones will begin to seek knowledge and ..... join the camp of those called the discontented or the socialists". (13)

"Personally I have developed beyond .... socialist teaching, and am at present a distinguished individualist. I know that new ideas can only be executed by the hungry and sacred" (14)

Tá go leor go Grosz é fhéin ina chuid obair agus go minic is féidir éadan Grosz a dheanamh amach i measc an slua. Ach freisin bionn sé ina chuid obair ag breathnú isteach ar an eachtra atá ag tarlú, mar go mbeadh sé ag glacadh páirt ach fós nach bhfuil sé sa gcomhlúadar ceanna.

Taispeanánn a chuid obair cén bealach a bhí a intinn ag oibriú agus céard a cheap sé den saol. Tá sé ag úsaid an saol atá timpeall air ina chuid obair . Ach ba mhaith leis go mbeadh sé inánn an sléacht agus an bás a fhágáil le saol socair. Duirt Grosz gur mhaith leis an Ghearmáin a fhágáil agus dul to dtí Méiricea.

> "Now and then such figures appear in my drawings next to abrupt, squashed, squinting figures who somewhere lost the balance of their miserable lives" (15)

Taispeanánn sé é seo san líníocht "Memory of New York 1916". Nó sa bpéintáil "The Adventurer 1916" atá ag taispéaint Buachaillí bó agus Indach, agus arís in "Old Jimmy". Tá se seo le feiceál i ndrámaí Brecht agus Feuchtwanger a bhí scriobhtha ag an ámm céanna. Ach níor stop obair George Gorsz le ealaín, bhí se ábalta freisin ag filíocht agus ceann acu seo a bhí foilsíthe i Die Neue Jugend na "The Song of the Gold Digger".

> "The engineers are ready
> and cranes, steam, song
> and the factories red
> and over the red day
> are distant airmen!
> Express trains cross the country
> faster!
> From San Francisco to New York -
> Everything !!!
> The international white slave traffic

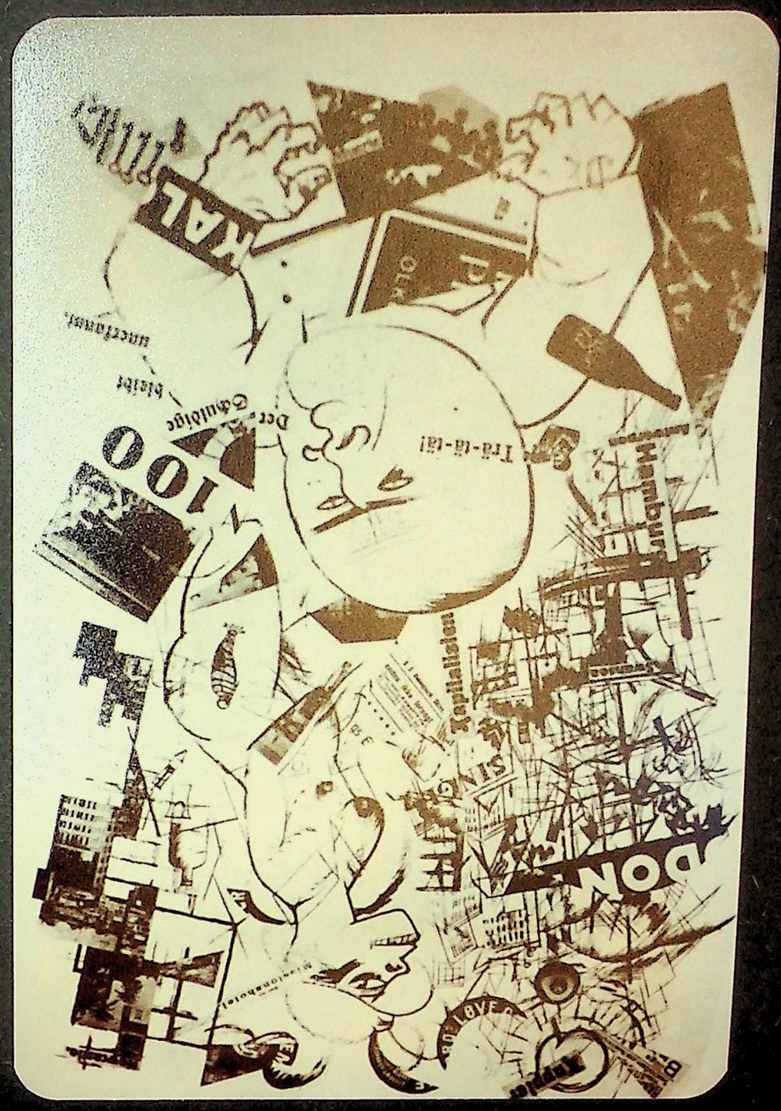

The Guilty one remains unknown, 1919

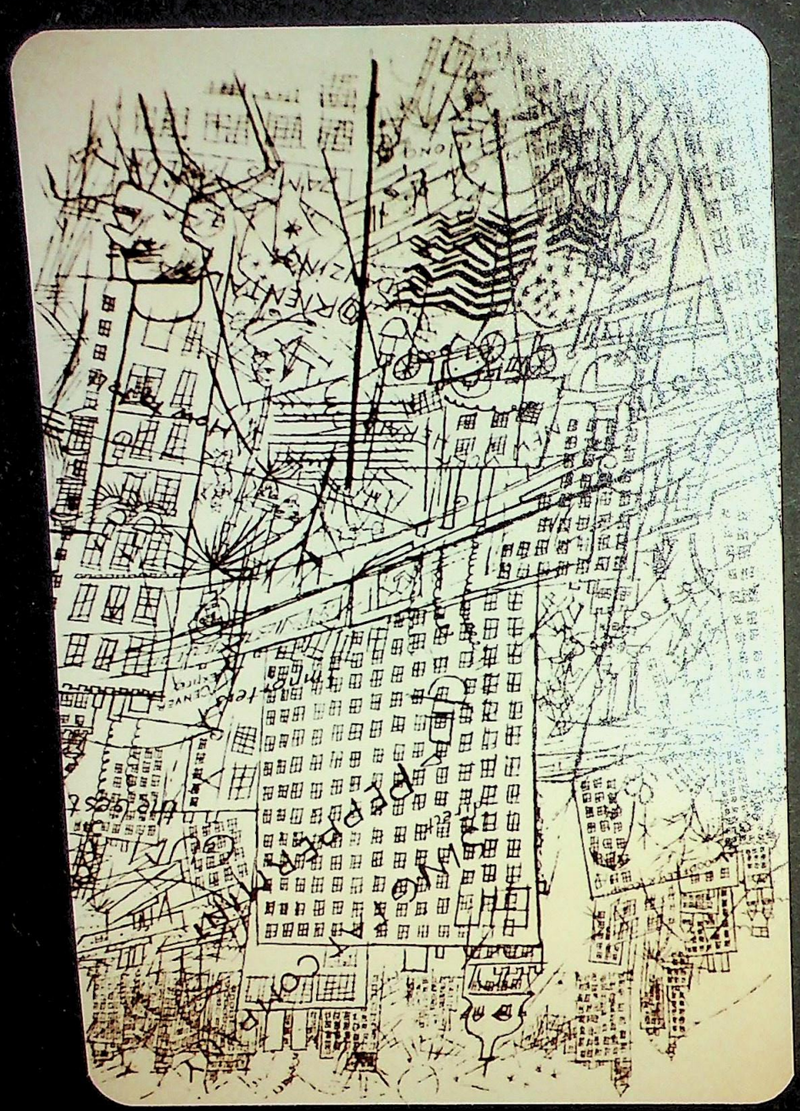

Memory of New York

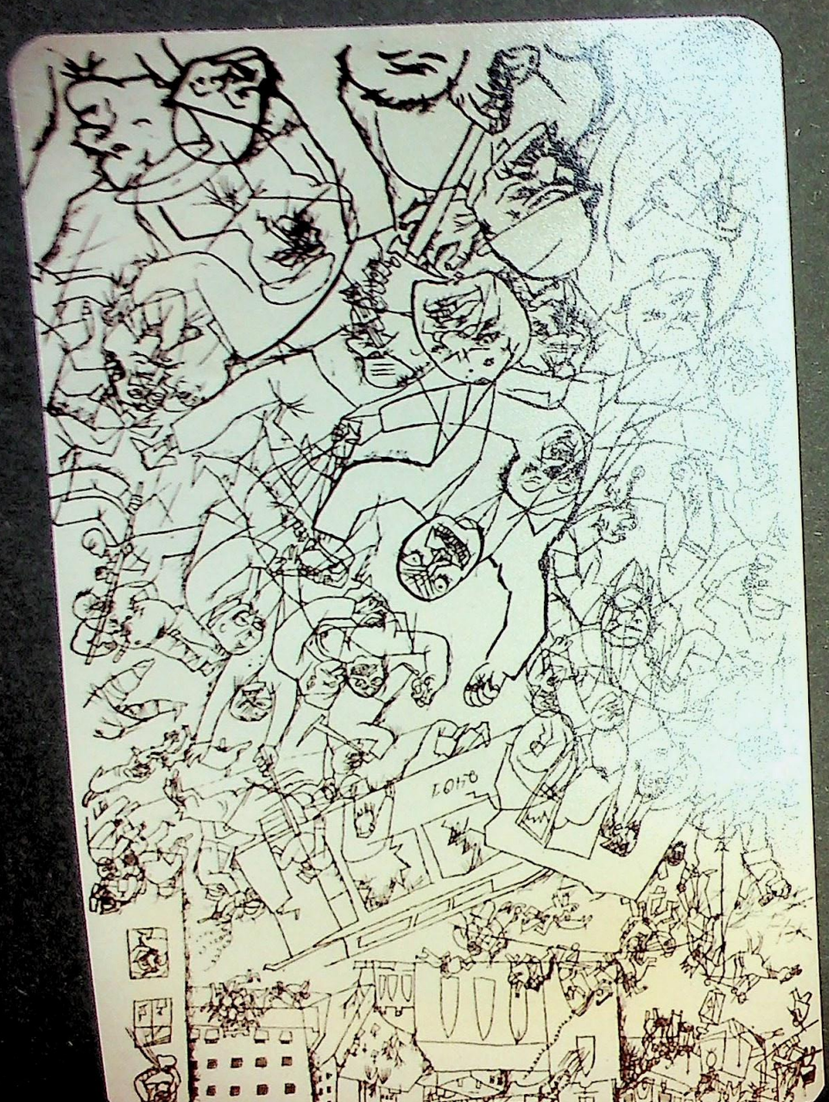

Pandemonium, 1914

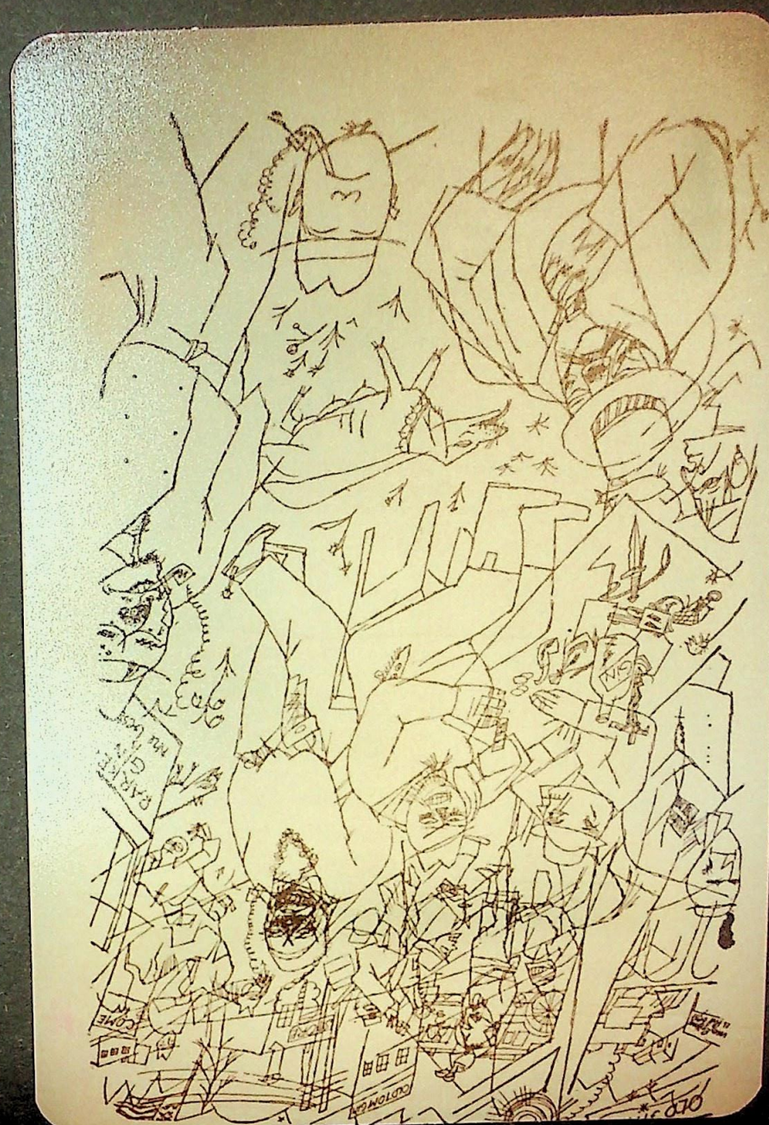

Old Jimmy, 1916

World conflicts. Wars.

Department stores and brothels in Rio -

You brown prostitutes

Penang - Cochinchina, Algiers, Marseille

See! Steamers are lying ready

belching smoke

Gold! Gold! Gold!!!

Up goldiggers

go!

Klondyke calls again !!!

Faster the knives and spades

the engineers are ready

black magicians in American three-piece suits

America !!! The Future!!!

Engineer and businessman!

Steamers and Pullmans!

Above my eyes

vast bridges span

and the smoke of a hundred cranes " (16)

I 1916 scriobh Theodor Daubler an chéad alt criticiúil faoi Grosz san "Die Wessen Blatter".

"His drawings are full, but he does not fill them he spaces them with lines with wires .... His view of the city is apocalyptic: houses appear (the houses are geometric) naked as after the bombardment. Men are the expressions of their lust bewildered. At the cafe, one of them will end a suicide. Who? All are

suspected of crime. One cannot acquit anyone from the possibility of committing crime; all are accused George Grosz is at the moment the futurist temperament of Berlin" (17)

Ba é bunú an phaipeir Chumannaigh Malik Verlag an rud is tábhachtaí a tharla i saol Grosz. Le cabhair ó John Heartfield agus Wieland Herzfelde bhí Grosz abalta a chuid obair a scaipeadh timpeall mar leabharí agus cáipéisí. Leis an bealach a thug Malik Berlag obair Grosz le chéile togú mar obair pólitíochta agus bhí siad ag oibriú mar fírinne soisialta. Tugú ceannscríbhinn nó tídeal do na liniochtaí ar fad, agus leo seo bhí an gná duine in ann gan moran iarracht ceard a bhí Grosz a chuir trasna a thuiscint, agus bhí a chuid obair ag fáil glór níos mú chomh fada agus a raibh an cogadh ag leannacht ar aghaidh.

"All round me is darkness, and the hours, black like bones .... My hatred of men has grown to enormity. It seems I shall slowly approach the madness of despair.... I am crossing bare hell-white, skull white. The ragged sky staads in the window, but I never see the stars. Above the beds hang black birds; the nameplates of the sick animals. All human features have disappeared from their faces. Often death rattles melodiously amongst the swinish beds. Someone with evil spectacles plays the piano, penetrating the trenches and dug-outs of my brain. From the retort of my mind I extract much poision and hatred. I am still a fighter (18)

Thug Grosz cuntas faoi a chuid obair fhéin i 1930 nuair a thug an Rialtas chun cúairte é mar go raibh a chuid obair diamhasfách. Duirt sé faoin pictiúir "The Carnival of Death "

"In 1917 ..... I began to draw what moved in little satirical drawings. Art for Art's sake seemed nonsence to me.... I wanted to protest against this world of mutual destruction ... everything in me was darkly protesting. I had seen heroism .... but, it appeared to me blind. I saw misery, want, stupor, hunger, cowardice ghastliness. Then I painted a big picture in a sinister street at night a hellist procession of dehumanized figures rolls [on faces, representing Alcahol, Syphilis Pestilence. One figure blows the trumpet, and one shouts "hurrah", parrot fashion. Over this crowd rides death on a black coffin - direct as a symbol, the boneyman. The picture was related to my ancestors the medieval masters Bosch and Breughel. They, too, lived in the twilight of a new epoch and formed its expression .... Against mankind gone mad, I painted this protest" (19)

Bá féachadóir é Grosz ar saol na ndaoine as gach aicme i mBerlin agus ar ceisteanna sóisalta agus polítíochta. Is é ceann de na léirmheastóir is tábhachtaí ar Rialtas Weimer agus an titim ó chéile i gcomhluadar agus i dteagasc móráltachta. Leis a chuid liníocht gear bhí sé a ionsaí an méan aicme atá báite go maith le taobh daoine bochta a bhí ag fáil bháis leis an ocras. Taispeanánn Grosz dúinn an saol a bhí ag an lucht áirgid sna oicheannta le ól, bia, drúis, agus aon rud eile a tháinig isteach san intinn mar spraoí agus an ám a chaith. Tríd súile Grosz a bhí ag breathnú ón taobh clé den saol polítíochta di, feiceann muid stair na Gearmáine, an Chéad Chogadh Domhanda, titim Rialtais an Kaiser, teacht le chéile na Nazi agus Hitler agus and Dara Cogadh Domhanda, agus titim ó chéile aris saol Gearmáin.

Tá Grosz ag insint a thaobh fhéin, agus na daoine bochta, do scéal. Thóg sé gar féin magadh, agus ceisteanna a chuir faoi eachtraí agus cruacheist an saoil.

Masked Ball, 1930

Kakimono, 1926.

CAIBIDIL IV

LEON GOLUB

MUR-EALAIN ULADH

ROMARE BEARDEN

Leon Golub:

I 1976 bhí círeib i nOllscoil Thammassat i Bangkok ait a maraíodh macléann na "Red Guards" , 41 micléionn eile. Tharla sé ar fad nuair a bhí agoid ag na micléinn ag cuir in aghaidh an Rialtas agus chrochadh siad samhail Prionsa Vajiralongkorn. Bhi pictiúirí don crochadh sna páipéirí an oíche sin agus ar maidin go moch bhí na "Red Guards" ag marú agus ag crochádh aon micléinn á tháinig siad trasna air. Thosaigh pictiúirí den círéib ag scaipeadh timpeall an domhain agus é ag tarlú. Thaispeain na griangrafanna gasúir ag marú agus ag sléacht, ag deannaidh múin ar coirp micléinn agus iad a tharraingt ó cheile. I ngriangraf amháin feiceann tú gasúr ag bualadh coirp micléinn atá crochta ó chrann, agus slua mor gasúir eile timpeall air ag gáirí agus ag fáil an spóirt as.

Ghlac Leon Golub suim san eachtraí a bhí ag tarlú mar go raibh na gasúir seo sasta duine a mharú, agus nuair a bhí an duine básaí choinnigh siad fós ag bualadh and coirp, ba iad na h-eachtraí seo bunchloch do no péintailí "Riots"

> "Its not political ideology, but a swap of feelings about men and the violence they inflict on each other that lies behind my paintings of prisoners without names, cells without nummbers (1)

> "When I started the painting I had this general idea that I wanted to show a victim being dragged ... So I wanted to deal

Horsing Around III, 1983

Leon Golub le Priosners 1, 1985

with this dragging, this fact that killing alone does not seem to satisfy some guys .... It is horrible and it has always gone on .... the 'Riot' series has to do with action on the street, with people getting caught up in the violence. There is fear, but also a certain pleasure, an excitement. "It's like those guys there. They have what I would call a nervous intoxication". (2)

Is réalachas an fhírinne lom atá in obair Leon Golub. Is Faisnéis osclaí atá ag taispeáint and domhain ar bhealach leirmheastach, agus é ag taispeáint duinn eachtraí a bhionn go leor daoine eile ag cuir i bfholach. Is ábhar politiúil atá ina chuid obair, ach tá sé ag oibriú ar an cheist agus intinn na ngnáth dhaoine atá san eachtraí sin. Ach nuair atá ábhar politiúil ina chuid obair ní shin é le rá gur bolscaireacht atá ann. Deirtear é seo faoi go leor ealaiontóirí nuair a bhíonn siad ag cuir ceist faoi eachtraí atá ag tarlú. An t-ábhar is tábhachtaí le Golub ná an duine agus an fulaint agus an bás ata na duine sin abalta a dheanamh.

"There is no pitch in my work for a leftist society or any other sort of society. I am an American, the United States is involved in Central American and these places, and this is a content for my work I make a very American art, okay it is also true that in our time, the victims - victims of the most gruesome political violence - have mostly been on the left. But I think of Eastern Europe, Poland. This type of thing goes on everywhere. I began with what you might call a psychological problem. In doing these guys I thought a lot about Weegee and his

photographs taken on the street. He got this nervous edgy tension that I'm after here - you might call it the skin of the street. I am interested in this tension" (3)

Breantar air nuair a bhionn an obair politiúil nach féidir leis a bheidh aestéitiuil freisin, agus nuair a thagann siad le cheile bionn sé ann láidir mar atá i obair Golub. Bionn a chuid obair mhór (suas go dti fiche tri) agus tá cúlra dearg mar fúil ag an cuid is mú acu. Níl sé ag deanamh ealaín mar rud deas, mar nach bhfuil a chuid obair go deas le breathnú air. Tá an t-ábhar ina chuid pictiuirí gránna mar sin tá siad deanta ar bhealach ghránna. Bíonn go leor ealaíne atá politiúil ann go haobhinn le breathnú air fiú amháin go bhfuil ábhar gránna ann (marú, troid, bás agus srl.), agus nuair a tharlaoínn sé seo cailleann an ealaín an láidreacht, agus an gá a bhí leis a dheanamh an chéad uair.

Obair fáscadh i obair Golub ach ní obair ainrialta atá ann. Tá smacht aige air fhéin agus ar a chuid obair. Tá smacht freisin aige ar foiréigean pearsanta agus póiblí,mar a bheadh an olc na mileataí Faisisteach as mar aon le na fir óga atá ina chuid obair. Seo a dúirt Golub é féin faoi an chuid obair:

"I make my paintings as blatant, as vulgarly obvious, as raunchy and gross as I know how" (4)

An rud is uafásach faoin a chuid obair, ná go bhfuil na daoine a bhionn ina chuid pictiúirí inán a chuid obair fhéin a dheanamh. Faigheann siad spóirt as a bheidh ag marú agus ag gortú daoine. Tá an ám ag imeacht go mall mar abheadh tú fhéin ag fulaint faoi lámha na saighdiúirí seo. Tá siad stopaithe in ám agus spás ag an cruálach agus an céasadh

Interrogation III, 1980

Interrogation II, 1981

atá ag tarlú timpeall an domhain arís agus arís eile.

Deanamh Golub obair faoi círeibeachaí, saighdiúirí tuarastáil agus ceastúnachaí. Thaispeann sé na daoine seo ag obair agus iad ag glacadh scith. Taispaineann sé na daoine ar fad ag fulaint: Vietnam agus an briseadh a tharla idir cumhacht agus leochaileacht i sléacht My Lai. Bionn na daoine ina chuid péintáil ag gáirí, fiacla agus teanga á dtaispeáint acu, ní thugann sé aon aire do na daoine, tá siad mar a bheadh rud ann. Tá cloigne agus lámhá móra acu agus tá an éadach atá siad ag caith, sálach agus strocaithe. Freisin cheapfádh go bhfuil na gunnaí ró - mhór. Tá gach rud ag tabhairt cabhair den ufás atá sna pictiúirí seo. Ach faigheann tú cleachta ar an pictiúirí seo mar go bhfuil cleachta ag na saighdiuirí ar an marú agus gach rud eile, agus ansin is féidir leat an ceist a chuir, an mbeadh tusa ábalta an rud céanna a dheanamh agus ansin tosaionn tú ag cuimhniú ceard é an scéal atá taobh thiar de na daoine seo. Cé h-é an ceannaire, cá bhfuil an t-airgead ag teacht as, agus srl?

In obair Leon Golub tugann se timpeall an domhain ar fad muid ó Meiricea Theas, El Salvador go dtí báile beag an Afraic. Tá sé ag tarlú gach áit, agus is féidir leatsa agus liomsa a bheidh ag deanamh an marú nó muid fhéin a bheidh maraithe.

> "Their ease in terrifying. The idea was that we are looking at them while they are looking at us, as if they are having their photograph taken" (5)

MUR-EALAIN ULADH

Tá easpa mór in Éireann de obair ealaíonta atá ábhar sóisalta politíochta ann. Níl go leor de na h-ealaiontóirí ag iarraidh aon bhaint a bheidh acu leis seo mar go bhfuil níos mú suim acu a bheidh ag deanamh ealaín a dhiolas nó "Art for art's sake" Tá suim ró-láidir ag ealaíontóirí Éireann san dúlra agus radharc na tíre gan aon iarracht tada suimúil a rá ina cuid obair. Tá an tarraingteacht seo contúirteach mar go bhfuil sé ag breathnú isteach ar ábhar nach bhfuil mórán baint aige le tromlach an daonra sa tír seo. Is pictiúir romansach atá muid ag tabhairt dairire agus is fógra é do Bord Fáilte ar nós atá leipreachán agus and durla glás, nuair atá óla ar na cladaí i gCorcaigh ón Kowloon bridge, báisteach aigéadach ó Chernobyl "Ballymun Towers" agus an fulaint agus bás san taobh ó thuaidh. Ní féidir linn seasamh "leath-taobh" agus cead a thabhairt do ceisteanna sóisalta mar seo fáil níos measa gan aon iarracht aitheantas a thabhairt go bhfuil rudaí mar seo ag tarlú.

Ró-fhada ata muid ina gcodladh. Ag an ám seo, an ealaín is tábhachtaí a tharla in Éirinn, na an mhúr-ealaín atá déanta sa taobh ó thuaidh den tír. Sin é o thaobh sóisalta agus politíochta de, agus ní raibh aon bhaint ag "Fine Artists" leis.

Tá teagasc réabhloideach na múr-ealaíne poblachtach simplí agus direach. Seo é an namhaid, seo é na daoine atá thíos leis, tá muid a dhul seasamh ina n-aghaidh, agus caith muid é a athrú, agus níl tada dhul muid a stopa. Tharla an dara stailc ocrais san Maze ar and chéad lá go Márta 1981 nuair nar ithe Bobby Sands tada. Bá i ceist nua an Stailc Ocrais a chuir beocht nua isteach san múr-ealaín phoblachtacch.

Thosaigh an obair lag ach fuair sé níos láidire leis an méid daoine a bhí ar stailc ocrais, agus nuair a thosaigh daoine ag fáil bhas ar an stailc. Bhí mothú láidir ar an tsráid ar son na ndaoine a bhí ar stailc ocras. Thosaigh Ealaíne pobalachta láig ag tús an stailc ocras - le ainimeachtaí na stailcoirí no sluaghán mar "Smash H Block" nó "Think again Thatcher" nó "Don't let them die". Ach bhí na daoine óga a bhí ag deanamh an obair seo (agus ní ealaiontoiri a bhí intú , nó "fine artists") ag iarraidh obair a dheanamh a bheadh gach duine inánn a thuiscint, an Rialtas agus an gnáthdhuine ó gach taobh.

Thug siad le cheile ábhar creideamh and politíochta. Thaispean siad na daoine a bhí ar stailc ócras i gcillín ag fulaingt agus ag seasamh in naghaidh na ngardaí príosun agus Rialtas a bhi déanta amach mar Nazis i sluachampa. Nuair a fuair an Stailcoir bás, ar bhealach éigin bhí an bua aige agus ba iad na Gardaí, Póilíní agus an Rialtas a bhí ciontach ina bhás. Bhí bás le glóireacht aige, nó Aiseiri an phriosúnagigh. Thosaigh na múr-mhaisithe ag taispeáint an priosúnach mar Íosa agus é ag fulaingt do na daoine. I múr-ealaín ar Rockmore Road taispeántar príosúnach mar Íosa agus é crochta ní ar crois ach ar lítír mór 'H' agus bhí daoine ag fulaingt timpeall ar bun an chrois nua seo. Tugú le cheile bás agus fulaingt Íosa agus fulaingt ag bás na ndaoine a bhí ar stailc ocrais.

Bhí na h-ealaintóirí ag baint usaid as an féinics i go leor de na mur-ealaine i nDóire agus i mBéalfeiriste. In obair amhain i Londoon bhí féinics buí/ór ag teacht as tíne agus bhí gunnaí agus bratach na h-Éireann timpeall air seo ar fad. In obair eile in Andersonstown bhí féinics ag teacht,iriú as an lítir mór 'H' a bhí briste ag lámha móra.

Islandbawn Street.

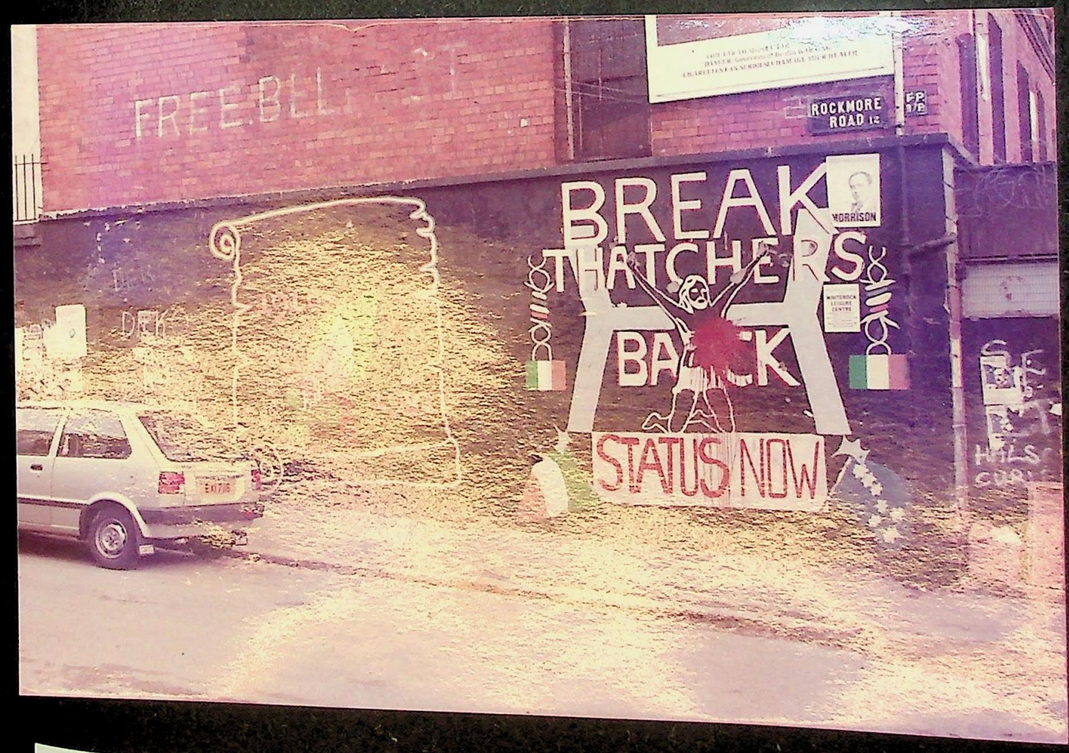

Rockmore Road

Tagann an fuiseog isteach freisin san obair mar a bhí an féinics usáidíthe mar gur scriobh Bobby Sands and méid seo:

"We fear we may eventually be murdered, but similar to our little lark we have the spirit of freedom which can never be quenched".

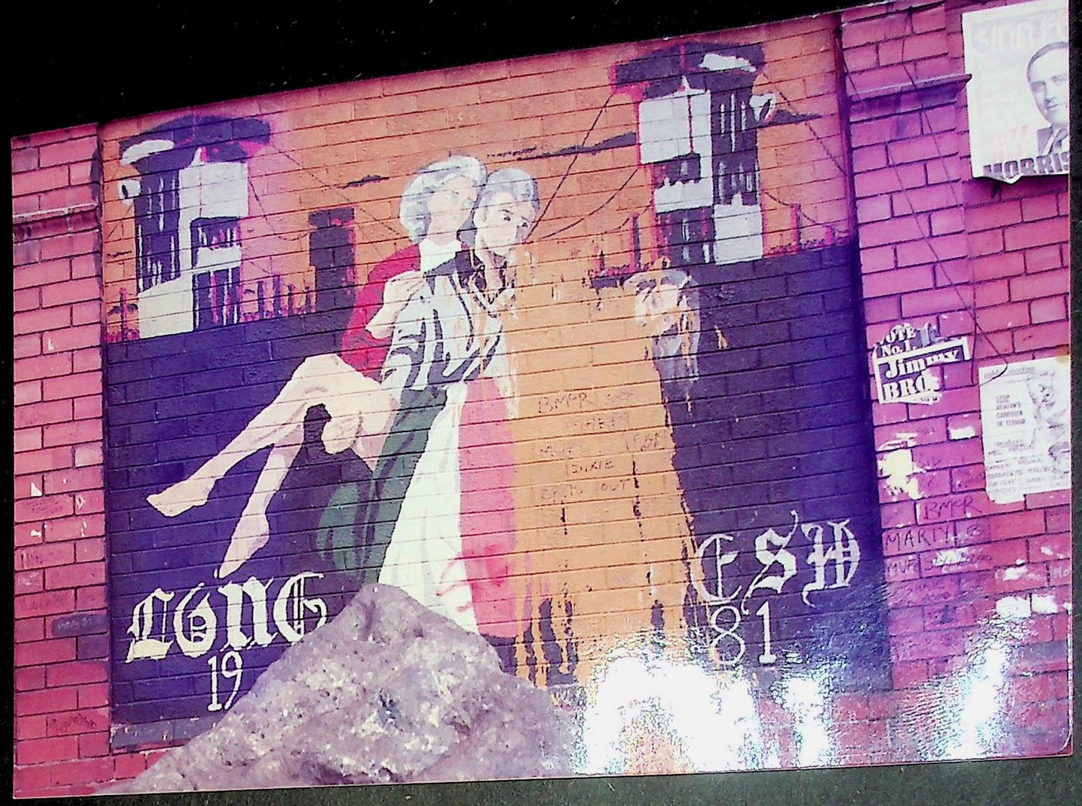

Long Kesh 1981

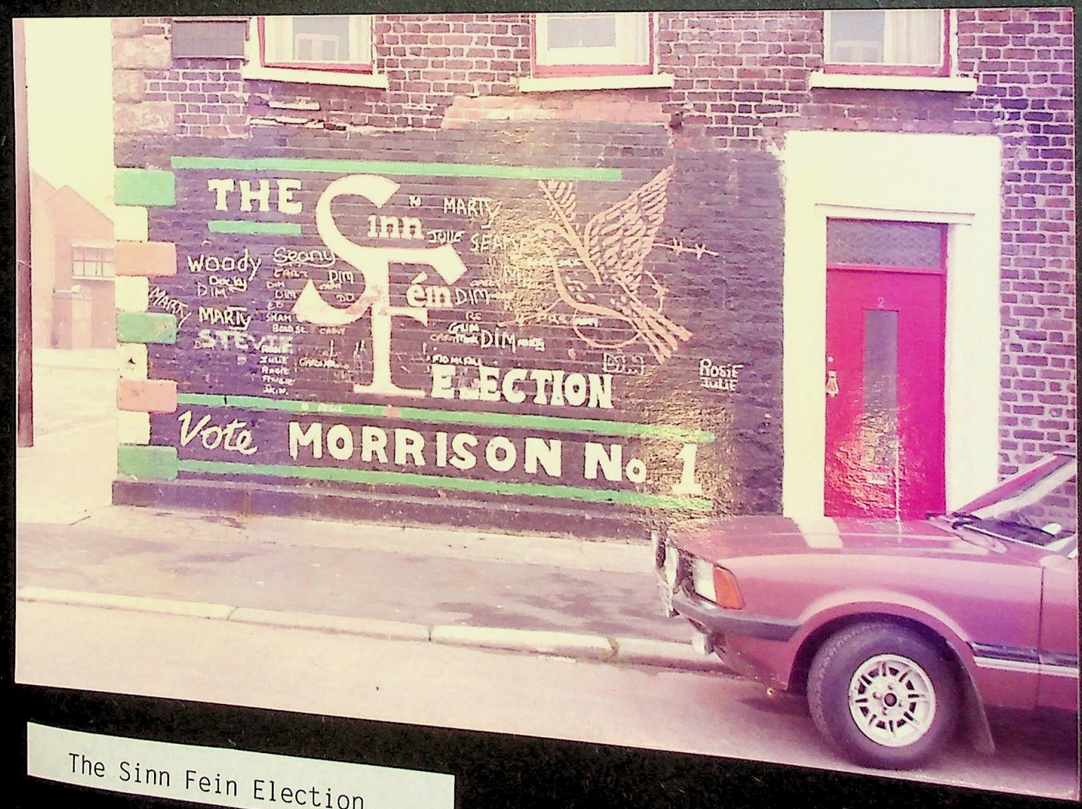

The Sinn Fein Election

Gleann na Carraige

Sands - Connolly

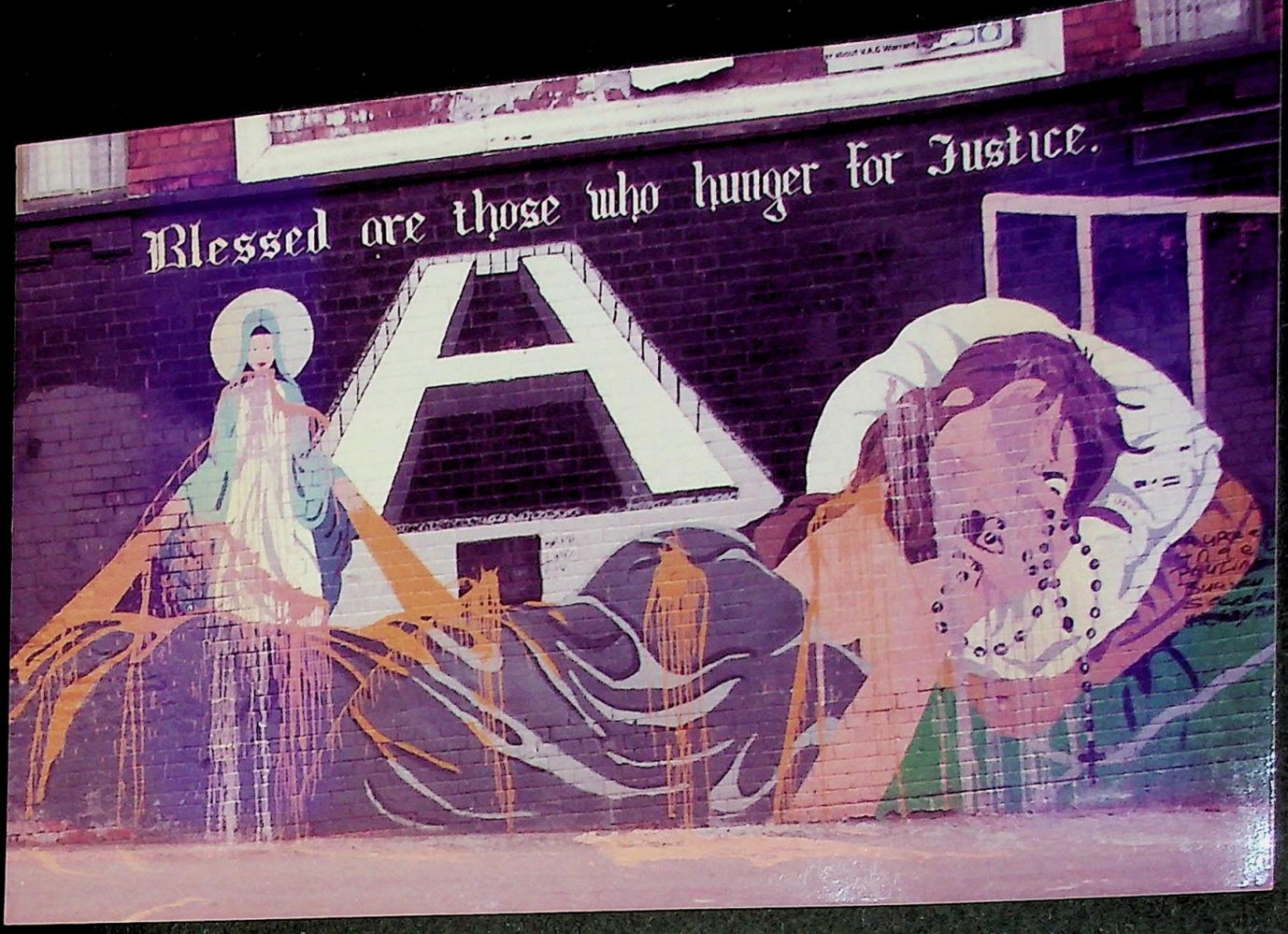

Blessed are those who hunger for justice

Thóg obair ealaíonta na dílseoirí cursá a bhí freamh aige i stair agus creideamh atá ag dul ar ais go "King Billy", agus an obair múrach a bhí déanta ag tús an chéad seo ag ealaiontóirí mar Kneller agus Wyck. Ach tá titim ar áis mór déanta ag an obair le cupla bliain anuas mar go bhfuil an sean-stíl ag cailleadh amach ar obair simplí mar bratachaí agus comharthaí. Bhí easpa daoine oilte san cheird leis an nós a leánnacht ar aghaidh. Daoine óga agus gasúir a bhionn ag deanamh an chuid is mó den obair anois. Rínne daoine óga, a bhí páirt acu san U.V.F., múrach leis an piosa seo scriobhta faoi "Kill All Irish". Ach dúirt ceann de na fír óga an meid seo faoi múrach ar "Rockland Street" ar clár radio faoine obair múrach san taobh ó thuaidh.

"The people from the village are loyalists and will never let themuns up the road forget about it cos it's facing themuns and they can see it and they won't forget about - not while we're here anyway "(2)

"Its not a painting of hatred, it's part of our heritage - the Protestant religion - that man and his men fought to keep the Protestant religion so it's our heritage and without that man we'd be Roman Catholics" (3)

"The one up there of the eighteen soldiers in Warrenpoint - you know they killed eighteen paratroopers - now that there's a painting of hatred against the British. But apart from that most of them's just paintings of their men like hunger strikers, things like that there. They're not paintings of hatred they're paintings of what they called their martyrs ..... Every time I hear of a new one

National College of Art and Design
LIBRARY

"getting painted I go up and see if .... cos they're great paintings - they're work of art. They're class .... The paintings are brilliant you know they're well done, they're well looked after as well like ours, like the "King Billy".... I know people from their areas who know me. And I've been to see themuns with themuns and they've come down here to see mine. Cos they've seen it from a distance but you know they're frightened to come into this area because you know its a strong loyalist area. But I've brought them down sometimes ..... Mostly girls. A couple of blokes came down to see it. And they all notice it when they're driving by (4)

Tá na mur-ealaíne Protastúnachas ag ceiliúradh an dúchas atáa acu fhéin an áit é a bheidh mar dúshlán don creideamh Caitliceach. Tá an Ri Liam 111 mar bunchloch an sheasamh seo agus bunchloch na h-ealaíne freisin, agus tá na blianta fada ag sheasamh suas doibh fhéin agus na daoine a fuair bás don dúchas seo ceanglaí le chéile.

Rockland Street

Commented with love

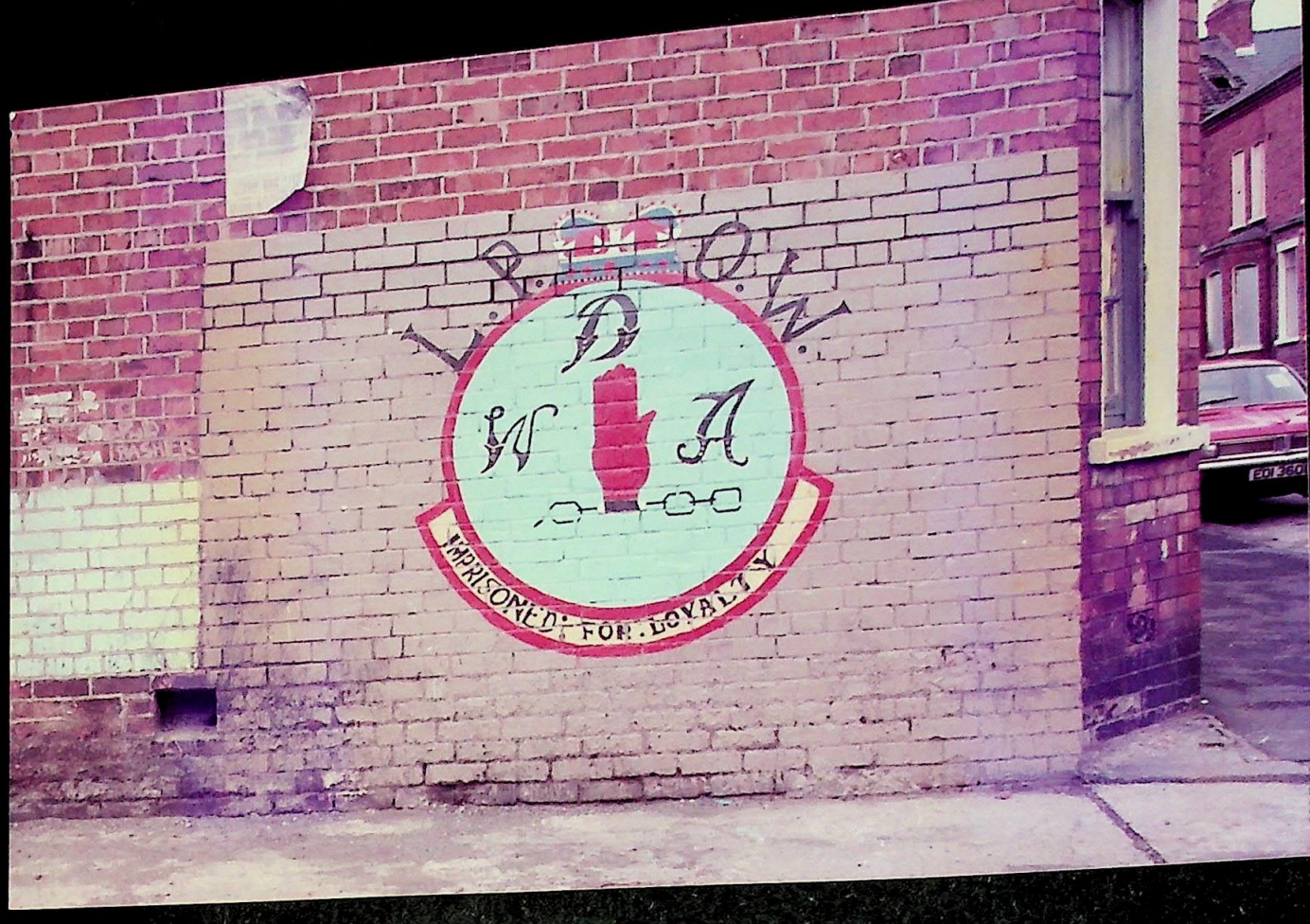

Inprisoned for Loyalty

Remember the Loyalist Prisoners

Belair Street

Bangor Road

Woodstock Road, Belfast.

Solidarity between WOMEN in armed struggle

The Sinn Fein Election

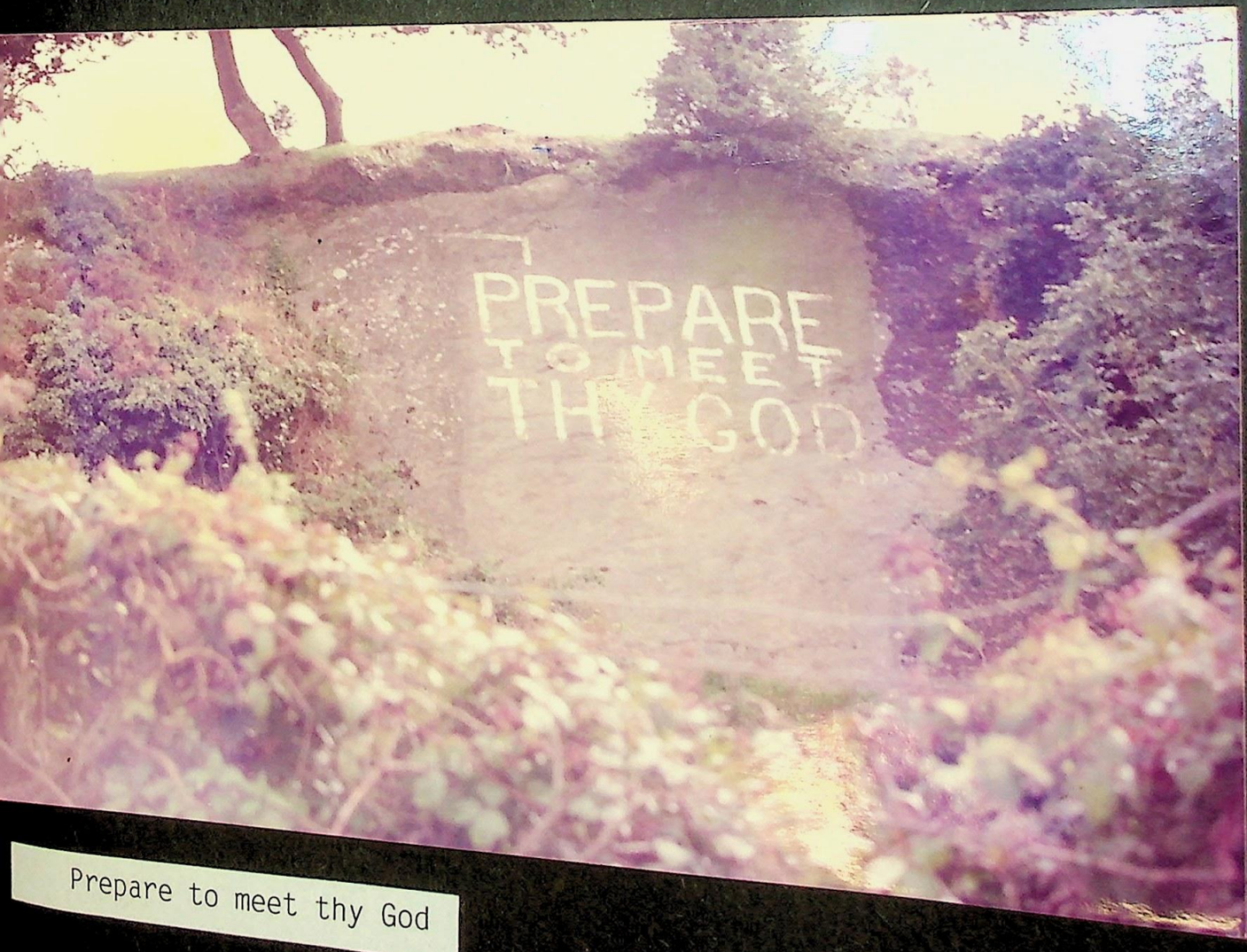

Prepare to meet thy God

"This work represents
some consolidations of
some memories of
some direct
experiences
from my childhood on
to the present.

Sudden black power - awful exactness
from the fairest old man to the darkest child
black - american - artis, rock jazz
myths, and red lights burning animals
lighting Illusionist at 4 P.M and black
faces forcing Rockets to the moon.
with trains traveling downward out
of the picture plan. Benin bronzes,
The prevalence of Ritual several times

MYSTERIES

THE CONJOUR WOMAN AS AN ANGEL

THE BURIAL

THE ANNUNCIATION

EDMONIA LEWIS

SUSSANNAH AT THE BATH

Which for the world and time
was subtitled the prevalence of ritual
consolanions, consolations maybe .....

Sudden black power, awful exactness
being composed, consummated in simple and

National College of Art and Design
LIBRARY

profound, ordinary black people

from the fairest old man to the darkest girl child.

I am weak but thou art strong .....

please let me sit down beside you

I've got something to tell you

you should know .....

I've got something to tell you

you should know .....

South street, Philadelphia, 1964

(The prevalence of Ritual, the baptism)

O.K. when the last golden trumpet

silky staccato south street immobile

after the last of the hot, grey

cigarette smoke has risen and disappeared

in the same slot that time left,

last night in the same bodies and clubs,

linked to the great figure of voices and rapid breath,

inseperable from the haze of orange lights

and plenty of musicians, the bizarre gestures

is the ritual of man united in agony, joy and wine

Masked phantoms playing the everlasting game

eyes smarting and with crisscrossed sex

in the night places, guarded

by the blinking red lights

the fair - skinned waitress

a huge hand seen, oh

'Mad, can I sell you my anguish?)

A huge hand seen
on a furrowed brow
breasts provoking life
lavender mules and socalled cadillacs
silently screaming in motion
through cross streets, subtly scourged
with several faintly royal pulsating bodies packed
in its upholstered bass-filled belly
the mutterings of another terror-struck messiah,
wailing the eternal bhies from a world of vivid churches,
in live eating places, another idiot, fertile oasis rooted in hard tar.
in every place and creature that is alive,
last night, and again today
again, and again, and again.

A face for the millionth time
I've got something to tell you
you should know .....

South street, Philadelphia, 1964

(the prevalence of ritual, the baptism)"

The Street 1964

Pittsburg Memory, 1964

Mysteries, 1964

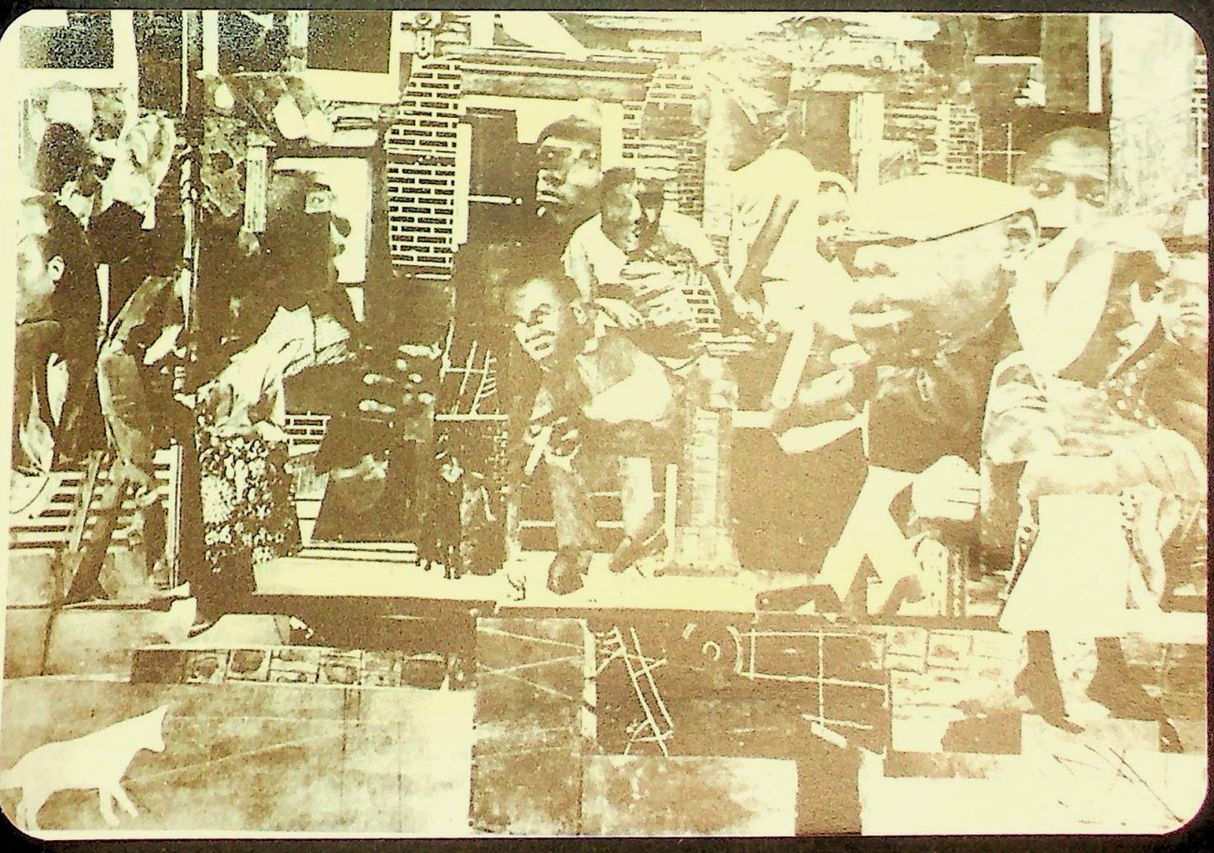

The Dove, 1964

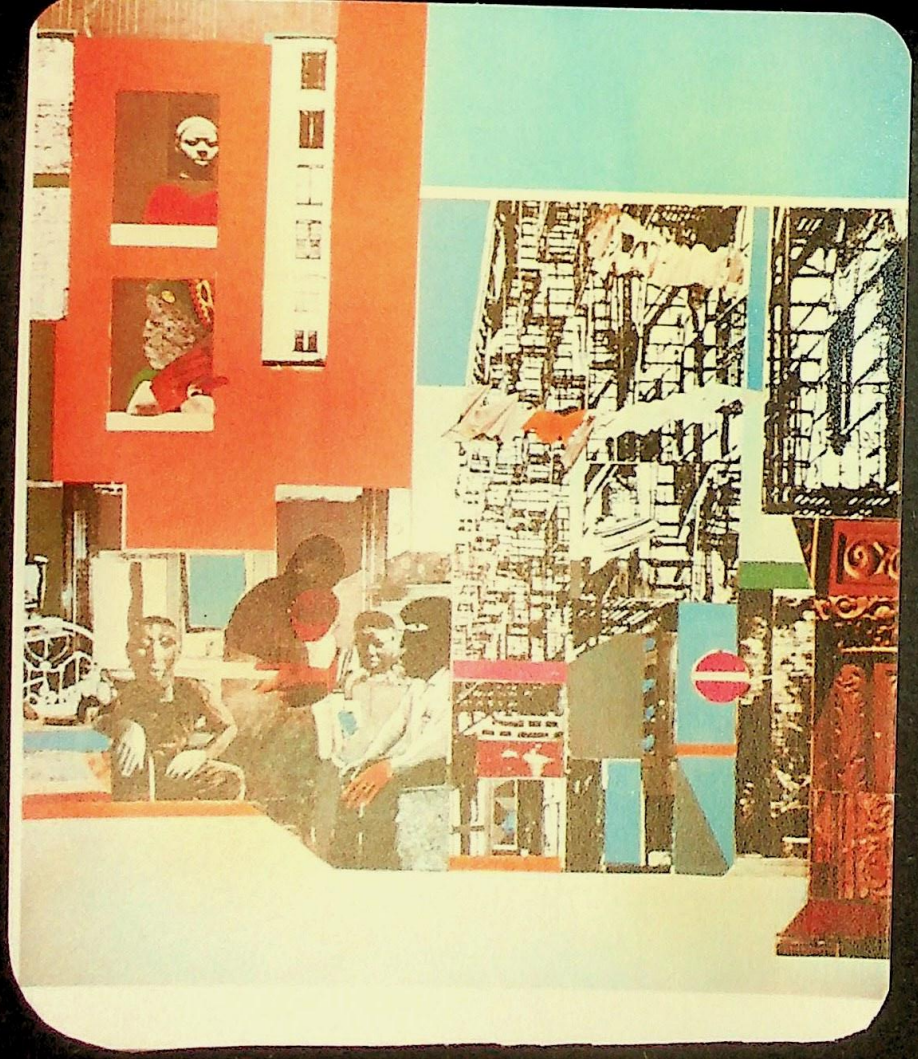

Black Manhattan, 1969

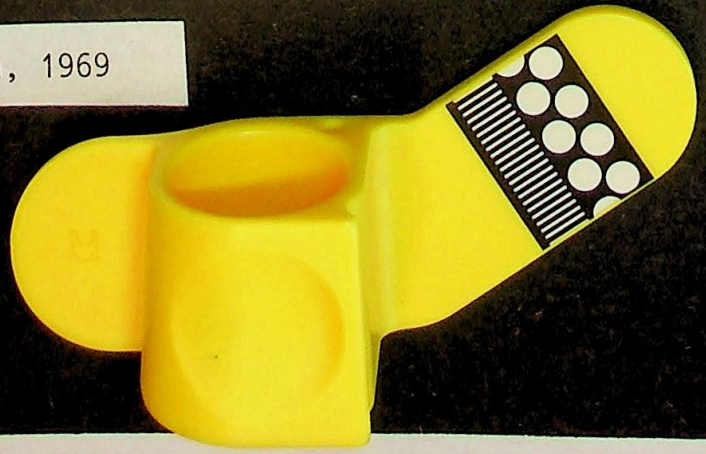

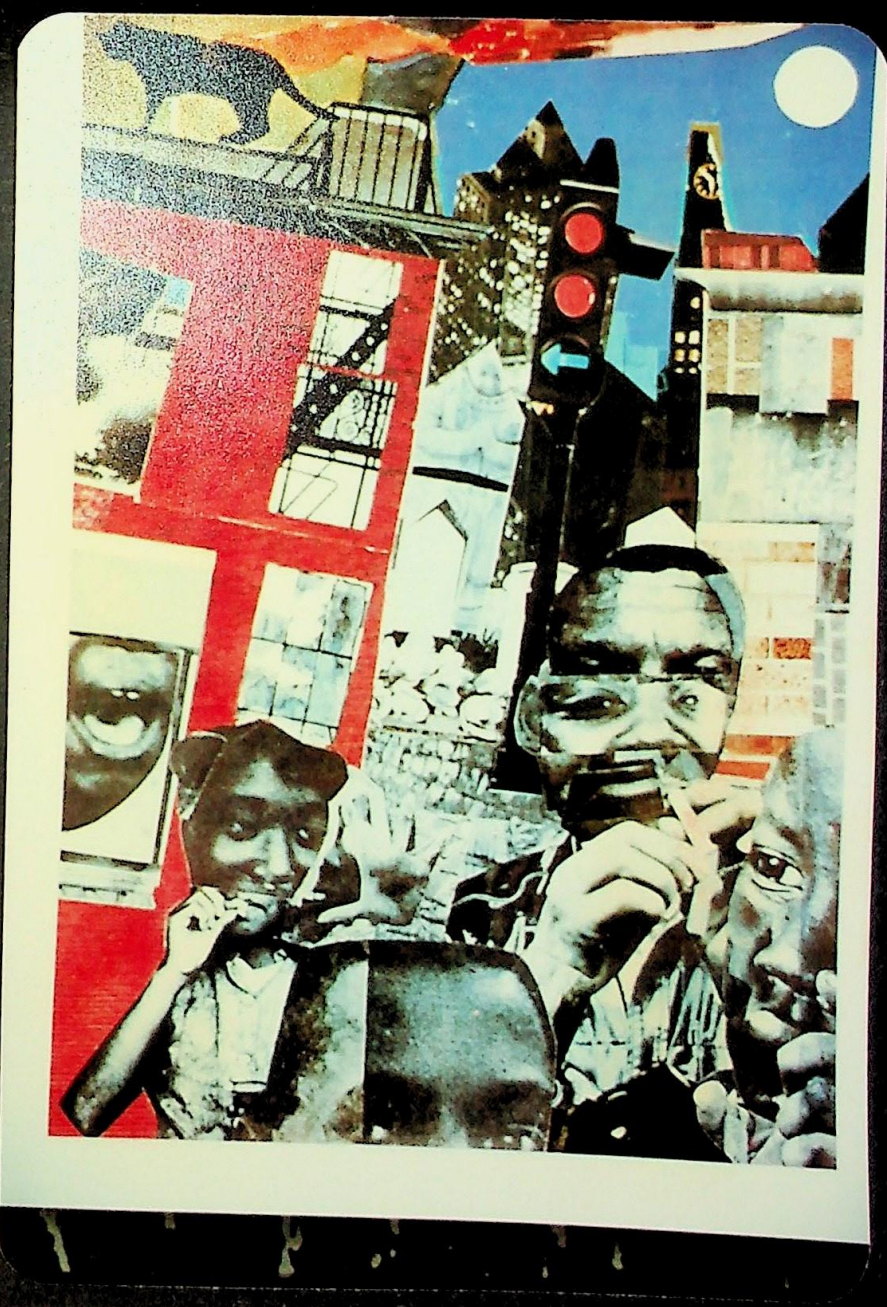

Rocket to the Moon 1967

CRÍOCH

Bhí a theanga ealaíonta fhéin ag gach ceann de na h-ealaíontóirí, mar go raibh am agus ceisteanna sóisalta agus polítiochta difriúla i saol gach duine. Fuair gach duine, atá san áiste seo a bhealcah fhéin go dtí an ealaín a bhí siad ag iarraidh a dheanamh, agus thóg siad orthu fhéin rud éigin a bpóinnte fhéin a chuir trasna. Bhí stíl agus ám agus eachtraí difríula ag gach duine, ach bhí suim acu san abhar cheanna. Is toradh é an obair seo ar chursaí Polatíochta agus Sóisalta, agus da bharr sin tá áit ag an ealaín seo san saol atá againn inniú. Thóg siad oraibh fhéin rud éigin a dheanamh faoi an súiomh a fuair siad iad fhéin ceangaílte suas ann. Leis an taon bhealach a bhí siad abalta tada a dheanamh, thog siad oraibh fhéin athrú a chuir i bhfeidhm, beag nó mór leis an ealáin a bhí siad ag deanamh. Is teachtairí go na ngná-dhaoine ar son leas na ndaoine gan glór, gan ainm. Tugann an ealaín seo seribhís don fhirinne, agus saoirse na ndaoine, agus ar an mbealach sin tá politíocht agus ealaín ceanglaí suas le cheile.

Taispeánann go leor den ealaín atá san domhain inniú an neamh-shuim ata ag ealaíontoirí agus ag tíortha caipitleacha i gceisteanna móralta agus sóisalta. Ní bhionn moran ealaíontóirí sásta dul i ngleic le brocamas agus salachar an domhain, mar go mbionn níos mú aird ar "ard ealain" an chaiteora mar breagriocht an saoil atá ann.

Ba cheart dúinn a bheidh spreagtha ó na h-ealaíontóirí seo, le athrú ceisteanna agus taobh éigin a thógail. Ní feidir linn seasamh ar an taobh - líne nios mú. Gan freagracht a thógáil ar do ealáin taispeánann sé neamh-shuim i do chomhleacaí.

FONÓTAÍ

RÉAMHRÁ

(1) Leon Trotsky: Literture and Art

Art and Politics is our Epoch

(2) Leon Trotsky: Literature and Art

Art and Politics is our Epoch

(3) The art of Romare Bearden

The prevalence of Ritual

(4) Lucy Lippard: Get the message

A decade of art for social change.

CAIBIDIL 1

(1) The art of Romare Bearden
The prevalence of Ritual
Text by M. Bunch, Washington
with an introduction by John A. Williams

(2) Lippard , Lucy: Get the message
A decade of Art for social change

(3) Lippard, Luch: Get the message
A decade of Art for social change

(4) Discovering the present
Harold Rosenburg
(The University of Chicago press)

(5) Discovering the present
Harold Rosenburg
(The University of Chicago press)

(6) Discovering the present
Harold Rosenburg
(The University of Chicago press)

(7) Diaries of a Cosmopolitian Weidenfeld and Nicolson, London 1971, P. 64

(8) George Grosz

(9) Lee Lozana, 1969

1) "New World, New Races and New Art"
Creative art Magazine of fine and applied Art,
Vol, 4 New York, 1929

2) Siquerios, David A., "Art and Revolution"
Mural Art in Mexico

3) Siquerios, David A., "Art and Revolution"
Mural Art in Mexico

4) The Syndicate

5) Siquerios, David A: "Art and Revolution"
Mural Art in Mexico

6) Antonio Rodriquez, Diego Rivera Pintor del Pueblo Mexicano,
in Diego Rivers, Jo anos de sa labor artistica, Mexico city
1951, P. 297

7) Antonio Radriquez, "La vida de Diego Rivera" Nota 20

8) Loto de la Torriente, op. cit, P.169

9) Siquerios David A: "Art and Revolution"

1) Love Above All: George Grosz

2) Hess, Hans "George Grosz
Yale University Press
New Haven and London

3) Hess, Hans "George Grosz
Yale University Press
New Haven and London

4) IBID, PP 27-9, 32

5) Wieland Herzfelde and George Grosz
Die kunst ist in Gefahr (Berlin: Malik Verlag 1925)

6) Wieland Herzfelde and George Grosz
Die kunst ist in Gefahr Berlin 1925 P. 19

7) IBID

8) IBID

9) IBID

10) IBID

11) Wieland Herzfelde and George Grosx, op. cit P. 19

12) IBID

13) IBID

14) IBID

15) IBID

16) Hess Hans: "George Grosz"
Yale University Press
New Haven and London

17) IBID P. 167

18) Carta Phoist go Otta Schmalhausen: 18.1.1917

19) Curriculum Vitae 1930 P.P. 2-3.

LEABHARLÍOSTA

1) Bronner, Stephen Eric and Rellner Douglas.
Passion and Rebellion (The Expressionist heritage)
J. F Bergin Publishers Incl.

2) Circa, Number 8, January/February, 1985.

3) Cline, Howard F. Mexico Revolution to Evolution 1940 - 1960

4) Cork, Richard. The social role or Art. London

5) Fondo Editoria/De la Plastica Mexicana
"Mural painting of the Mexican Revolution 1921 - 1960"

6) Hans Hess "George Grosz"
Yale University Press, New Haven and London

7) Grosz, George "Ecce Homo"

8) Grosz, George: A small yes and a big no.

9) Lippard, Lucy R. " Get the message" A decade of Art for social change

10) Manfred, John, The social limits of art University of Masachusetts.

11) Merica, Carlos. Modern Mexican Artists

12) Musk, Sanford. Industrial Revolution in Mexico

13) Myers. Bernard S. Mexican painting of our time

14) Rosenburg, Harold. Discovering the present.
The University of Chicargo Press.

15) Schmeckebier, Laurence E. Modern Mexican Art

16) Siqueiros, David A. "Art and Revolution"

17) Smith, Bradley Mexico a History of Art

18) Trotsky, Leon Literature and Art

19) Washington, M. Bunch
The art of Romare Bearden, The prevalence of Rittual

20) Williams, Robert C. Artist in Revolution London